JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. **Woensdag, 2 October.** **N°. 79.**

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasoeroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN. te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. f 12,50.
» » » » » *Java*.................. » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen*.................. » 17,50.
» » » » » *Nederland*.................. » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.— Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

NICOLAS GUILLAUMME ADRIEN VAN ABKOUDE
met
JOSIENA WAAIJFOORT.

SOERABAIJA, den 25 September 1861.
Eenige kennisgave. (3383)

Getrouwd:

Jhr. W. H. F. H. VAN RADERS
en
J. M. PRINS.

BUITENZORG, 25 September 1861. (3352)

Zeer voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. C. Oelrichs*, geboren *Clignett*.

PASOEROEAN, 14 September 1861. (3407)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. C. de Rochemont*, geboren van *Lakerveld*.

SALATIGA, 25 September 1861. (3409)
Eenige kennisgave.

Bevallen van een' ZOON, vrouwe *G. A. Suermondt* geb. *Geselschap*.

BATAVIA, den 27 *September* 1861.
Eenige kennisgeving. (3374)

Op den 20 September 1861, overleed te Batavia in den ouderdom van ruim 82 jaren, vrouwe *Augusta Philippine Wilhelmine Freudorff*, weduwe van den Generaal-majoor *Willem Schenck*, diep betreurd door hare kinderen, behuwd kinderen en klein kinderen.

Uit aller naam
(3421) W. E. SCHENCK.

Na een smartelijk lijden van 4 maanden overleed alhier, mijne geliefde echtgenoot *L. Verstraten*, in den ouderdom van 29 jaren. na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden.

C. F. NELISSEN.
Magazijnmeester der Artillerie 4e klasse.

BATAVIA, den 29 September 1861. (3402)
Eenige Kennisgave aan Vrienden en kennissen.

De ondergeteekenden zullen op hunne

VENDUTIE

van Vrijdag den 4 October,

ten 10 ure,

tot sluiting van rekening zonder reserve verkoopen:

3 KISTEN EXTRA FRAAI

PLEETWERK,

zijnde Zwaar Verzilverd Wit Metaal,

bestaande uit:

Thee- en Koffij Serviezen, Likeur, Zuur-, Olij- en Azijn Stellen, Fruitmandjes, Wijnpitchers, Suikerpotten, Melkkannen, Lepels en Vorken en zulks in kleine kavelingen, geschikt voor huislijk gebruik.

Voorts:

50 paren Ovalen en Vierkanten Spiegels in Vergulde en Mahonijhouten Lijsten, Presenteerbladen, Kristallen Borden enz., alles aangebragt per *John Land*.

Van af heden te bezigtigen.
(3386) ABEELEN, DENNISON en Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 4 October 1861,

voor het Commissiehuis van

ABEELEN, DENNISON & CO.,

van

puike Boter, princessen Bier, Water Leggers, Americaansche Zeep in kistjes van 16 ponden, Lijnwaden, Americaansch en Engelsch Zeildoek, Ronde Tapijten, Alkativen.

Voor rekening van belanghebbenden:

100 PICOLS PLAT LOOD. (3385)

De ondergeteekenden zullen

OP HUNNE VENDUTIE

van Vrijdag den 4 October aanstaande,

voor rekening des Boedels van wijlen

Njonja TANAIM,

ten ELF ure verkoopen:

Een GRASLAND, gelegen Tanjong Kramat, Blok O. deel 7, No. 757. verponding No. 5547.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, met pannen gedekt, Spinhuisgracht, Blok A, deel 14, verponding No. 4366.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe. Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 370, verponding No. 4965.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 369, verponding No. 4964.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis Petak-Baroe, Chinesche Kamp, Blok O, deel 2/I, No. 129, verponding No. 4970.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Bacharagts gracht, Blok O, deel 7/II No. 20, verponding No. 4972.

Een ERF, bebouwd met een gedeelte van een steenen huis, Bacharagts gracht, Blok O, deel 7/II No, 21 verponding No. 4973.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis Bacharagts gracht, Blok O. deel 7/II No, 22 verponding No. 4974.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Kampong Laksa, Blok O, deel 7/II No. 141, verponding No. 4999.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 366, verponding No. 5002.

Een ERF, bebouwd, met een steenen huis, Patoeakan, Blok O, deel 7, No. 211, verponding No. 5004.

Een ERF, bebouwd met een steenen huis, Kampong Laksa, Blok O, deel 7/II No, 140, verponding No. 5022.

Een ERF, bebouwd met een huis van steen en Bamboe, Patoeakan, Blok O. deel 7, No. 372, verponding No. 6942.

ABEELEN, DENNISON & Co.

(3373)

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 4den October,

ten huize van den Heer RAUWENHOFF, zal nog door

J. SPEET,

worden verkocht:

een handwagen, geheel nieuw met waarlooze Bok.

(3424)

Vendutie

Op Vrijdag den 4den October,

op Goenoeng-Saharie, achter de Societeit Concordia,

voor het huis van den heer

RAUWENHOFF,

door

J. SPEET,

van diverse MEUBELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, SOPHAS KASTEN, en al wat verder tot eenen netten inboedel behoort, als mede: EEN BENDIJ met PAARD en TUIG. (3371)

Op de Vendutie

van Maandag den 7den October,

zal nog zonder reserve door

J. SPEET

verkocht worden:

50 Vaten ENGELSCH BIER.
100 Kisten Puike MANILLA SIGAREN Kortado's No. 2.
10 Kisten VINGERGLAZEN.
25 » GLAZEN DAKPANNEN.
1 Kist à 150 stuks gestreepte GINGANG en
1 Koop losse DIAMANTEN weg. 77 Karaat.
2 Prachtige echte Perzische TAPIJTEN.
15 KALABASSEN met beste SHIRAS-WIJN, beide laatste Artikelen pas aangebragt van *Bushir*.

(3425)

Vendutie

op Maandag 7 October 1861,

wegens vertrek voor het woonhuis van den heer

D. SCHUIJMER,

te Tana-Abang, (7de *huis van af het Kerkhof*)

door

VAN RIET & TER GOUW,

van eenen netten en goed onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit:

MAHONY en andere houten Kasten, Stoelen, Tafels, Buffetten, Schutsels, Banken, Spiegels en Schilderijen, Glas-, Porselein- en Aardewerk, zoo goed als nieuw

TAFELZILVER, enz.

Voorts BLOEMEN in potten, twee gedresseerde RIJPAARDEN, WAGEN en BENDIEPAARDEN, RIJTUIGEN, BENDIES, etc.

Terwijl als nog zal worden verkocht precies ten 10 *ure*,

Een perceel

bebouwd met een STEENEN HUIS, met pannen gedekt, gelegen in Blok O, 4de Deel, Sectie 2 Sub, no. 22, Buurt of Wijk Chineesche Kamp middelstraat, verponding nummer 101. (3435)

VENDUTIE

op Maandag den 7den October,
voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

van pas aangebragte

Hammen, Kaas, Boter

merk VAN DER LEEUW,

MADEIRA in 1/2 fleschjes, puike MANILLA SIGAREN no. 2, fijne Fransche MADAPOLAMS van 85 à 90 El, fraaije CHITZEN, ELEPHANTES, GABA, en Onharige PADIJ voor Paardenvoeder, een partij CORSETTEN en Engelsche PETTEN.

ALSMEDE:

EEN HUIS, van steen met pannen gedekt staande in Blok O, 7de deel, verponding No. 1304, buurt of wijk Kampong Sawa. (3423)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag 8 October,
voor het Sterfhuis van wijlen den Heer

A. C. M. MEIJER,

zal nog verkocht worden:

Een Fraai GAMELANGSPEL en Een geheel Nieuwe TENTWAGEN, met zeer ruime Zitplaatsen en van Elegant model.

(3426) J. SPEET.

VENDUTIE

Op Dingsdag den 8sten October,
voor het sterfhuis van wijlen den Heer

A. C. M. MEIJER,

op Molenvliet, Oost-zijde,
van Diverse PROVISIEN, DRANKEN, Restant TOKOGOEDEREN,

alsmede eenen netten

INBOEDEL,

bestaande in:

SPIEGELS, SCHILDERIJEN, SOPHAS, GLAS- en AARDEWERK, Een fraaije MILORD en een BENDIJ,

voorts:

goede WAGEN- en BENDIJ-PAARDEN, en hetgeen verder ten voorschijn zal worden gebragt. (3430)

VENDUTIE

op Dingsdag 8 October 1861,
voor het Commissiehuis van

GEBRS. ROSELJE en Co.

van

Boter, Kramerijen, Vliegglazen, Speelgoed, Lijnwaden, Bendijtuigen, Horologien, losse en gezette Diamanten, enz.

Jap. Pors. ETENSTELLEN.
„ „ WASCHSTELLEN.
„ „ VAZEN.
„ STROODOZEN.
„ SCHUTSELS.

alsmede:

eene partij van

circa 70 picols BLADKOPER,

afkomstig van het Nederl. Schip *Vriendentrouw.*

(3437)

JAPANSCH LAKWERK.

Op een nader te bepalen dag in de eerste helft van

October a. s.,

zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen:

een factuur

Japansche Goederen,

bestaande uit:

SCHRIJFCASSETTES, RONDE TAFELS, KNAAPJES, NAAIDOOZEN, HOMBERDOOZEN, PAPIERDOOZEN, THEEKISTJES, SAMBALBAKKEN, LEPELDOOSJES, CABINETTEN, WAAIJERS, HANDSCHOENDOOZEN, SIGAREN KOKERS, SNUIFDOOZEN en PORCELEINEN VAZEN.

(3378) JOHN PRYCE & Co.

Wegens Liquidatie eener in Europa gevestigde firma, zullen de Ondergeteekenden, Vrijdag 11 October a. s.,
voor hunne Pakhuizen,
op VENDUTIE de ondervolgende

MEUBELEN

à tout prix realiseren:

1 Ameublement. Mahonijhout bekleed met rood maroquin leder. bestaande uit 2 Canapés, 2 Voltaires en 12 Fauteuils.
1 Idem, Palisanderhout, bekleed met groen zijden damast, bestaande uit 2 Canapés, 4 Voltaires en 12 Fauteuils.
1 Idem, Mahonijhout, bekleed met bruin leder, bestaande uit 2 Canapés, 2 Voltaires en 12 Fauteuils.
1 Idem, Mahonijhout, bekleed met groen leder; compositie als voren.
1 Idem, Mahonijhout, bekleed met groen Velours d'Utrecht, als voren.
1 Idem, Mahonijhout, bekleed met rood Velours d'Utrecht, als voren.
1 Idem, Palisanderhout met rotting bewerkt, bestaande uit 2 Banken (Cleopatra-vormen en 24 Stoelen.
1 Idem, van geboden hout met rottingen zitting voor voorgaanderijen, bestaande uit 2 Banken en 12 fauteuils.
2 Dames Schrijftafels of Bonheurs du jour van massief Mahonijhout.
6 Kantoorstoelen, Mahonijhout met rottingen zitting.
6 do. do. » lederen zittingen,
7 Etenstafels, do. groot, en klein van verschillende vorm.
5 Buffetten, do. met Spiegels en marmeren bladen.
4 Waschtafels, do. met marmeren bladen.
2 Idem, do. » do. en Spiegels.
7 Pianostoelen do.
2 Chiffonières do.
4 Boekenkasten, van Mahonijhout.
2 Idem, grootmodel do.
Ledikanten do.
12 Beddetafels do. met marmeren bladen
2 Nachtstoelen do.
1 Bureau Ministre do.
2 Werktafels do.
2 Spiegelkasten do.
4 Speeltafels do.
2 Secretaires do.
4 ronde Tafels met witte marmeren bladen.
2 ovale id. » id.
6 Consoles » id.
2 Etagèrekasten met Spiegels.
10 Muur-Etagères.
2 ijzeren Tuintafeltjes.
8 Ronde Knapen met marmeren bladen.
4 Leesstoelen en Voltaires.
2 Pr. Spiegels van 10 voet hoogte op 6 vt. breedte.
2 » Id. » 8 » » » 5 » »
1 » Id. » 7 » » » 5 » »
36 groote Schilderijen,
8 Pendules, in verschillende groote.
16 Pr. Moderateurlampen.
Porceleinen Serviezen, Waschstellen, Vazen, Tête-à-Tête. enz., enz.

Alles 2 dagen te voren voor een ieder te bezigtigen.

(3387) CASSALETTE en Co.

Op een nader te bepalen dag, zullen de Ondergeteekenden publiek
verkoopen:

Een Aandeel in het

Bataviaasch Praauwenveer.

(3381) JOHN PRYCE Co.

De geannonceerde Verkoop

VAN DE

Landerijen en Suikerfabrieken

TJIKARANG

en

KEDOENG GEDEE,

is UITGESTELD tot

Dingsdag, 29 October a. s.,

's voormiddags 10 ure.

N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.
(3367) Fung. Notaris.

Op den 15 November e. k., zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement te Samarang ter plaatse waar het tegen dien dag Vendutie zal aankondigen,

des voormiddags ten 10 ure,

in het openbaar aan den meestbiedende worden verkocht:

DE PARTICULIERE ONDERNEMING TOT AANPLANT EN BEREIDING VAN

TABAK,

TE

PANOLAN (Residentie Rembang,

ten name staande van wijlen den Heer

R. SCHIFF,

en bestaande uit

EEN KAPITAAL STEENEN, met PANNEN gedekt WOONHUIS en BIJGEBOUWEN, TWAALF TABAKSLOODSEN, OPZIENERS WONINGEN, completen Inventaris, enz.

De veilconditien en de inventaris zullen van af heden gedeponeerd en ter visie liggen ten kantore van de firma **B. KOPERSMIT & Co.** te ***Batavia, Samarang*** en ***Soerabaija***, alsmede ten huize van den Administrateur der onderneming **F. W. C. HAIGHTON** te ***Panolan***, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij de beide ondergeteekenden.

B. KOPERSMIT & Co.
(3412) C. VON BORNEMANN.

Samarang, 27 September 1861.

Op een nader te bepalen dag dezer maand zullen de ondergeteekenden in VENDUTIE verkoopen:

4 aandeelen in de **Ned. Ind. Zee en Brand Ass. Maatschappij.**

(3439) GEBRS. ROSELJE & Co.

VAN ARCKEN & CO.

JUWELIERS,

Instrument- en Uurwerk-Fabriekanten

van

Z. M. den Koning der Nederlanden,

hebben de eer het publiek bij deze te berigten, dat zij hun Etablissement alhier hebben gevestigd tegenover de HARMONIE naast de Toko van den heer **Salijers,** en ruim voorzien zijn van zeer prachtige en uitmuntende

UURWERKEN

enz., enz., welke zij door hunne Associatien met de grootste Fabrieken in Europa, in staat zijn tot uiterst geringe prijzen te verkoopen.

Alle nieuw geleverde Uurwerken worden twee jaren en alle gerepareerde een jaar door hen gegaurandeerd. Tevens zijn zij geneigd Abonnementen per jaar aan te nemen voor onderhoud van PENDULES en andere UURWERKEN. (3401)

ZILVER- EN CRISTALWERK

van

GILLES GREVINK.

Ontvangen een klein maar uitgezocht factuur

ZILVER- en CRISTALWERK,

als:

THEESERVIEZEN, BOKALEN, GROG- en WIJNGLAZEN, BROODMANDEN, SUIKERMANDJES, TAFELSCHELLEN, SIGARENSTELLEN, INKTKOKERS, VISCH-, SLA- en TAARTLEPELS.

Alles naar den laatsten smaak vervaardigd en tegen *hoogst billijke* prijzen.

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

Batavia 1861.

(3450)

DAMES ZANGVEREENING.

BIJEENKOMST
op Vrijdag den 4den October 1861,
des avonds ten 8 ure in het lokaal der LOGE.

Namens de Directie der Maatschappij van Toonkunst,
C. VRIESENDORP,
Secretaris.

(3428)

Panorama van de Mississippi.

TWEEDE VOORSTELLING.

Donderdag 3 October,
met Vermindering der Entrée *op f* 4.—,
bij tusschenpoozen Athletische Toeren.

(3435)

Risley's Circus en Amphithéatre.

Groote Gala-Voorstelling.

Zaturdag 5 October,
met geheel nieuw PROGRAMMA dat algemeen zal worden verspreid.

PRIJZEN als vroeger.

(3434)

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK
op Donderdag den 3 October a. s.,
des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
E. JEEKEL.

(3411)

Verkoophuis.

Ten allen tijde te bekomen:

KOOIGOED,

voor Repatrieerende Personen.

(3363) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.
Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (3348)

Te bekomen bij den ondergeteekende:

ORGELS,

met pijpen voor Kerkelijk gebruik, van af 6 tot 24 registers, zoowel in Europa vervaardigde als van Bataviaasch maaksel.

PIANO'S EN MELODIUMS,

stellen MUZIJK-INSTRUMENTEN, afzonderlijk of per stel te bekomen.
PIANO'S in huur.

(3429) C. F. RIJCKMANS.

VANILLE STEKKEN.

De Heeren SAPORTAS & Co.
te Gheribon,
zijn genegen te contracteren voor de levering eener aanzienlijke partij VANILLE STEKKEN in December, Januarij of Februarij aanstaande.

(3432)

Verkoophuis.

Op nieuw ontvangen:
PHOTOGRAPHIE-ALBUMS,
MEERSCHUIMEN SIGARENPIJPJES
met Barnsteen,
BEYERSCH BIERGLAZEN met DEKSELS,
ENGELSCHE PENNEMESSEN en
SCHAREN,

PRESENTKOPPEN
met diverse namen en diversen à *f* 2 p. stuk,
GEILLUSTREERDE NOTITIE BOEKJES.
PORTE MONNAIES, GELDBEURZEN,
SIGARENKOKERS, PORTEFEUILLES.
MATGLAZEN ONDERSCHOTELS voor LAMPEN,
STALEN PENNEN à *f* 1,— per Gros,
ENVELOPPES in diverse grootte.
DAMES-WERKDOOZEN.
Engelsche Sporen.

Hangstolpen.

KURKENTREKKERS.
BENDIE LANTAARNS.
LAMPENGLAZEN en POUSJES.
ALBASTEN NACHTLAMPJES.
SERVET- en TAFELLAKENGOED.
BAREGE en JACONETS in alle patronen.

Dames- en Amazonen Hoedjes.
Alsmede:
Parfumerien van de Société Hygiènique en Piver,
als:
Pomade, Haarolie, Zeep, Tandpoeder, Cosmétique in alle kleuren.

(3365) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

ECHTE SCHILDPAD SOEP
en
BIEFSTUK,

op Donderdag den 3den dezer bij

(3414) F. PEREIRA.

Verkoophuis.

Ontvangen:
een prachtig factuurtje
GOUDWERKEN,
als:
Heeren en Dames
Hals- en Vestkettingen
in alle genres.
BROCHES, OORRINGEN, ARMBANDEN
en
Gouden en Zilveren Horologien,
tot zeer billijke prijzen.

(3364) W. S. VAN HOGEZAND Sr.

INSTITUUT
voor jonge Jufvrouwen
TE
Pasoeroean.

Mejufvrouw SPECHT GRIJP berigt
Ouders en Voogden,
dat zij eene **KOST- en DAGSCHOOL** te *Pasoeroean* heeft geopend, omtrent welke inrigting men inlichtingen kan bekomen bij de ondervolgende adressen:

de H. H. VAN LAWICK VAN PABST te *Pasoeroean.*
LEBRET id.
MAJOR id.
VAN OVEN id.
STEINMETZ te *Soerabaija.*
VAN DER VLUGT te *Pasoeroean.*
WIJNMALEN id.

Op bovengenoemd Instituut wordt verlangd eene Jufvrouw voor het Onderwijs in de Muziek, op aannemelijke voorwaarden. (3427)

VERSCHE GROENTENZADEN,

bij

(3380) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

HOTEL BELLEVUE
TE
BUITENZORG.

De Heer A. COMBES,
heeft de eer het geachte publiek ter kennis te brengen, dat hij aan zijn **HOTEL** verschillende verbeteringen heeft aangebragt en dat men altijd eene goede **Tafel**, benevens volmaakte bediening zal vinden.

Particuliere Posterij.

De Postdienst tusschen BATAVIA en BUITENZORG, is gereorganiseerd en tegen het begin van aanstaande Maand *September*, zal het onderstaande Tarief gevolgd worden.

1 Rijtuig van 6 plaatsen met 6 Paarden:
f 50.— in plaats van *f* 60.—.
1 Rijtuig van 4 plaatsen met 4 Paarden:
f 35.— in plaats van *f* 40.—.
1 Stel van 4 Paarden zonder Rijtuig:
f 25.— in plaats van *f* 30.—.

Heeren Ambtenaren, kunnende beschikken over *Gouvernementspaarden*, vinden altijd Rijtuigen ter hunner dispositie.

Adres *Weltevreden*, naast het *Postkantoor.* (3389)

Steenkolen.

De Ondergeteekende sedert twee jaren een Contract gesloten hebbende tot levering van Steenkolen, door Pangerang *Abdulkadir*, Leenheer van *Koesan, Batoe Litjing* en *Poeloe Laut*, Oostkust van *Borneo*, is thans gereed om op aanvrage aan Heeren Reeders van Stoomschepen en Suikerfabriekanten de benoodigde Steenkolen te kunnen leveren.

Van deze soort kolen mogt hij reeds aan het Gouvernement van Ned. Indien **1500**, en aan verscheidene Particulieren p. m. **8000** ton leveren. Verder verwijst hij omtrent de deugdzaamheid dier kolen naar de Rapporten van den Hoofd Ingenieur van het Mijnwezen in Nederlandsch-Indie, opgenomen in het Natuurkundig Tijdschrift Deel XIV, en naar andere ten zijne Kantore ter lezing liggende.

De prijzen waarvoor de kolen door hem op onderstaande plaatsen van boord geleverd kunnen worden zijn:

Te Makassar	*f* 22.—	per	ton.
» Menado	» 32.—	»	»
» Amboin	» 33.—	»	»
» Banjermassing			
» Bezoekie			
» Probolingo	» 23.—	»	»
» Passaroean			
» Soerabaija, en verdere plaatsen op de Noordkust van Java.			
» Muntok	» 26.—	»	»
» Riouw	» 27.—	»	»

D. N. BUIJS.

BATAVIA, 24 *September* 1861. (3388)

Pas aangebragt van Palembang,
per N. I Bark *Djenoer:*

SINDOR BALKEN,

van 6 vierkante duim van verschillende lengte alsmede:

Dekplanken,

om spoedig door eene groote Lading
Planken, Latten en Ribben
gevolgd te worden.

(3436) GEBR. BEIJNON.

Pas Ontvangen:

750 flesschen à 1 ons

Echte Sulfate de Quinine,

van THIBAUMERY & DUBASC te *Parijs,*
à contant f 8.—
bij

(3350) CASSALETTE & Co.

Pas Ontvangen:

VERSCHE VIJGEN,

in flesschen van Teyssonneau,
en
Versche Ital. Snaren,
bij

(3418) GEBRS. BEIJNON.

BRANDON & CO.

hebben op nieuw ontvangen:

Zeer fraaije en nieuwe desseins

GESTREEPTE FLANEL,

buitengewoon geschikt voor Reis en Morgen-Tenue.

Alsmede:

GOM-ELASTIEKEN JASSEN, die niet plakken.
GOM-ELASTIEKEN MANTELS, groote en kleine.
GOM-ELASTIEKEN PANTALONS, Zwart en wit.
GOM-ELASTIEKEN WINDKUSSEN, Vierkante en ronde.
GOM-ELASTIEKEN BEDKUSSENS, zeer doelmatig.

Alles tot zeer Civiele Prijzen, *in het Groot wordt* EXTRA KORTING *toegestaan.*

(3417)

Twee jaren geleden bekwam mijn oudste Zoon WILLEM, door een noodlottig toeval eene kneusing aan den regterarm.

Hoezeer dadelijk de noodige hulp werd ingeroepen, en men bleef voortgaan, alle middelen in het werk te stellen om die kneusing te doen genezen, zoo moest zulks niet gelukken, integendeel de wond verergerde, de arm kon niet gebruikt worden en het liet zich aanzien, dat lat r geen ander middel zou overschieten om het kind te behouden dan over te gaan tot eene amputatie van den arm.

Alvorens daartoe te besluiten, werd de gepensioneerde Dirigerend Officier van gezondheid 1ste klasse, de Heer ***H. HOLLANDER***, door ons geraadpleegd. Bij een onderzoek door dien Heer ingesteld, bleek het dat het kind eene belangrijke operatie moest ondergaan.

Die operatie werd op den 11 dezer door den Heer HOLLANDER, bijgestaan door den officier van gezondheid 2de klasse ***Van ALKEN*** bewerkstelligd, en het is aan de kunde en goede zorgen, speciaal van eerstgenoemde Heer te danken, dat ik met Godshulp mijn dierbaar kind in leven heb mogen behouden, en hij na eenigen tijd wederom het gebruik van zijnen arm zal terug ontvangen.

U Mijnheeren H. HOLLANDER en VAN ALKEN, zijn daarvoor door mij en den jeugdigen lijder onzen opregten dank en erkentelijkheid bij dezen openlijk aangeboden.

C. NOORDHOORN.

BATAVIA, den 30 *September* 1861. (3405)

Ontvreemd!

Een BANKBILLET No. 475 à ƒ 500.

Bij ontdekking gelieve men hiervan mededeeling te doen aan den Boekhandelaar

G. C. T. VAN DORP.

(3408) *te Samarang.*

Apotheek.

Een geexamineerd ***Apotheker***, van middelbaren leeftijd, meer dan voldoende bewijzen van bekwaamheid etc. kunnende produceren, zou zich gaarne in **O.** of ***W. Indië*** als ***Provisor*** of ***eerste bediende*** of bij eene Industrieele Inrigting geplaatst zien. Adres franco onder Letter K. bij den Boekhandelaar H. NIJGH, *Rotterdam.*

(3351)

Een sedert 24 jaren ***ervaren praktisch Werktuigkundige***, grondig bekend met de Suikerfabricatie en ***alles*** wat tot het opzigt eener fabriek behoort, zijnde hij 12 jaren bij de fabrieken KEMANGLEN en DOEKOEWRINGIN in de residentie Tagal werkzaam geweest, biedt zich aan, de leiding of het beheer van de een of de andere onderneming op zich te nemen.

Reflecterende, adres onder Letter ***L. A.*** bij den Heer A. J. VAN DER VOORT, ***Tagal.*** (3372)

TE KOOP

EEN SUIKERMOLEN,

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 bij 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Waterrad compleet, wordt binnen kort (dagelijks) van ENGELAND verwacht.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Molen zijn.

In voorraad verschillende afmetingen van

SUIKERPANNEN,

alsmede waarloose stukken geschikt voor

WATERMOLENS

van de Lowmoor Fabriek.

Complete stellen van de benoodigde IJzerwerken voor

Water-Raderen, enz.

PITCAIRN, SYME & Co.,

(3396) *Agenten van de Lowmoor Company.*

Te koop

MELK GEVENDE KOEIJEN

met Kalveren bij

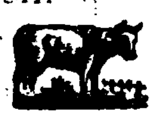

JANS.

(3415) *Voorreij.*

TE KOOP het Schimmel **RIJDPAARD Florine**, vijf jaren oud, hoog 4 voet 7 dm., goed afgerigt.

Adres Bureau JAVA-BODE. (3376)

Te koop

EEN BENDIE,

Amerikaansch model,

met **Bima Paard** en toebehooren, à ƒ 325.—

Adres

(3382) H. M. VAN DORP.

TE KOOP Twee **HUIZEN**, in de *Secretarie-laan.*

Adres

(3316) H. M. VAN DORP.

TE HUUR *of* **TE KOOP**

Het **Huis** op het *Koningsplein*, naast de kerk.

BODDE.

(3422) *Notaris.*

TE HUUR **Een woonhuis**,

gelegen achter het *Huzaren Kampement.*

Te koop:

eene Compleete

WAGEN VERHUURDERIJ.

Te bevragen bij

(3438) Ch. J. DE FICQUELMONT.

KAMERS TE HUUR.

PADDINGEE.

(3420) *Molenvliet.*

Tweede Nederlandsch-Indische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

Heeren Aandeelhouders worden verwittigd, dat de **Bewijzen van Aandeel** van af 10 October e. k. ten kantore der Maatschappij ter hunner beschikking liggen, tegen intrekking der afgegevene voorloopige quitantiën.

Namens het Bestuur der Maatschappij voornd.

P. TIEDEMAN, Jr.

Directeur.

Batavia, 28 September 1861. (3366)

ROYAL

INSURANCE COMPANY

of LIVERPOOL.

BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.—** PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op

THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en zij dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van meer dan 300.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van ruim 700.000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(3397) PITCAIRN, SYME & Co.

NEDERLANDSCH INDISCHE

Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen op de volgende Rente Basis:

bij 14 dagen opzegging tot	4½	pCt.	's jaars.		
Op 3 maanden vast	〃	5	〃	〃	
〃 6 〃	〃	〃	5½	〃	〃
〃 12 〃	〃	〃	6	〃	〃

Namens het Algemeen Bestuur,

TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

(3390) *Directeuren.*

IMPERIAL

LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.

Old Broad-Street London,

opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt **£ 750,000**— verdeeld in **7500** aandeelen van £ **100**— elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim **£ 750,000**— waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ **1,500,000**— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van £ **100,000**—, om aan de verpligtingen in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ **2,500,000**— te voldoen.

Alle vijf jaren, zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zoodat dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia,

Mc. NEILL & Co.

Samarang,

FRASER, EATON & Co.

(3400) *Soerabaija.*

LIVERPOOL & LONDON

FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om ***Polissen van Assurantie*** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,*** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(3398) PITCAIRN, SYME & Co.

SCHILDERIJ-LIJSTEN

Verguld, Bruin, Zwart en geel hout, in alle dimensien PASSE-PARTOUT, CARTES de VISITES, Lijstjes voor Photographien, etc.

wederom in groote verscheidenheid te bekomen bij

(3251) H. M. VAN DORP.

Echt Marocco-Leder,

Supra-qualiteit,

bij

(3431) G. KOLFF & Co.

Nederlandsche

Staats-Loterij.

Collecte van Mr. C. A. DE VASSY, te *Leyden*,

bij wien in de laatst uitgetrokken 244ste Staats-Loterij zijn gevallen op

No. 14088 een Prijs van ƒ 50,000.
〃 4555 〃 do. 〃 〃 20,000.

LOTEN

voor de thans trekkende 245ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT . . . . ad ƒ 100.
1 HALF . . . . 〃 50.
1 VIJFDE . . . . 〃 20.

te Batavia, bij G. KOLFF & Co,

te Samarang, bij DE GROOT, KOLFF & Co.

(33..)

Goedgekeurd:

dat door den Directeur der Kulturen,

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES,

Is geplaatst:

In de residentie Samarang, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde amptenaar ter beschikking A. C. Andreas.

Is overgeplaatst:

Uit de residentie Pekalongan naar de residentie Kedirie ter beschikking van den resident aldaar, de kontroleur der eerste klasse A. J. H. L. Rauff.

BIJ HET BOSCHWEZEN,

Is Overgeplaatst:

Uit de residentie Rembang naar de residentie Soerakarta, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar bij het boschwezen G. Schilthuis.

BIJ DE INDIGO-KULTUUR,

Zijn geplaatst:

In de residentie Madioen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde adsistent der tweede klasse J. C. Manot.

In de residentie Banjoemaas, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde opziener der eerste klasse C. W. Frederiksz.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie U. G. Le Clerq.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot gezagheber bij de dienst der gouvernements marine, de eerste stuurman bij die dienst A. Smits, met bepaling, dat hij zal worden belast met het bevel over de schroefschoener *de Draak* en mitsdien als zoodanig bij de dienst der gouvernements telegrafen zal zijn gedetacheerd.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Vrijdag den 4 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Palembang,

te verzenden met de stoomboot *Palembang Pakket*, gezagvoerder J. Scheel.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Zondag den 6den October a. s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

Makasser, Timor-Koepang, Delhi en de Molukken,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds om 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Maandag den 7 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Singapore, China en Japan,

te verzenden met Z. M. stoomschip *Gedeh*, kapitein Luitenant ter zee Jhr. Van Raders.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Maandag den 7den October a. s. zullen postpakketten worden gesloten voor

Billiton, Pontianak en Singkawang,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de tweede mailstoomer in October den 15den dezer zullende vertrekken, de brievenpakketten, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Maandag den 14den October aanst:

des avonds te 8 uren, voor *Europa, America, Britsch-Indië, Kaap de Goede Hoop, Australië, China, Japan*, enz. enz., benevens voor *Banka Palembang en Riouw.*

De Assistent-resident voor de policie brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het Brood voor de maand October e. k., blijft bepaald als volgt:

voor een tarwenbrood wegende 1 A. pd. — 21 cents.

» » » » 1/2 » — 10 »

» » » » 1/4 » — 5 »

De Assistent-resident voor de policie brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het Rund-, Varkens- en Buffelvleesch voor de maand October e. k., zijn bepaald als volgt:

Rundvleesch per Am. pd., . 60 cents.

Varkensvleesch, „ katti . . 34 „

Buffelvleesch, „ „ . . . 28 „

Vendutien.

Donderdag 3 October.

Voor de toko van John Brown.

Vrijdag 4 October

Voor het woonhuis van den Heer Rauwenhoff door J. Speet.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen Dennison & Co.

Maandag 7 October

Voor het woonhuis van den Heer Schuijmer door van Riet en ter Gouw.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Dingsdag 8 October

Voor het woonhuis van den Heer Meijer door J. Speet.

en

Voor het commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.

Woensdag 9 October

Voor het woonhuis van Oeij Benkan op Passer-Lama door van der Biesen en Modderman.

en

Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.

Donderdag 10 October

Voor het commissiehuis van van Riet en ter Gouw.

en

Houtvendutie door Cassalette & Co.

Vrijdag 11 October

Voor de toko van Zeehandelaar & Co.

en

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Oproeping van Debiteuren en Crediteuren.

In de Jav. Courant van Zaturdag jl. worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia in den boedels van wijlen J. Bisdom, J. J. Schnell en Anthonissen.

Door het kollegie van Boedelmeesteren te Batavia in den boedel van wijlen den Arabier Said Salen bin Gasiem Amagdalie.

Vertrekkende personen.

J. D. Musquetier — N. van der Beek en echgenoot.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen, 29 Julij. Men verneemt, dat de nieuwe titels van lord John Russell zullen zijn: graaf Russell van Kingston Russell in het graafschap Dorset, burggraaf Amberley van Amberley in het graafschap Gloucester en burggraaf van Ardsalla in het graafschap Meath.

— De *Economist* wijdt, naar aanleiding van de benoeming van lord John Russell tot pair en diens overgang naar het Hoogerhuis, een artikel aan de vraag: »waarom hebben wij zoo weinig staatslieden in het Lagerhuis?" Het blad antwoordt daarop met den handelsterm: »Omdat de kosten der productie van staatslieden in dit land veel grooter zijn dan de voordeelen, die men uit de staatsdienst kan trekken". Die kosten kunnen onder twee hoofden gebragt worden: 1o. *De kosten om in het parlement te komen.* Wij weten allen, zegt het blad, ofschoon dan ook met geene juistheid, hoe groot die uitgaven zijn en hoe zeer die denkelijk nog zullen toenemen. Vele rijke lieden zijn zeer gesteld op eene plaats in het parlement. Het is de eenige weg, om zich te doen opmerken. Een man met een aanzienlijk inkomen, wanneer hij door geboorte, talent of eenig ander exceptioneel voordeel niet eene zekere positie heeft, wordt in de Engelsche maatschappij, in weêrwil van zijn rijkdom, weinig of niet opgemerkt. Zoodra hij echter eene plaats in het parlement inneemt, dan wordt hij in eens iets en, speelt hij met bekwaamheid, dan kan hij een zeer aanzienlijk lid der maatschappij worden. Rijke lieden, inzonderheid hunne vrouwen en dochters, hebben daarvoor veel eerzucht. Zij bieden ons hooge prijzen voor alle koopbare zetels in het parlement. Daarenboven wordt elk kiesdistrict veel liever door een rijk, dan door een arm lid in het parlement vertegenwoordigd, omdat het van de eersten in vele opzigten pecunieel voordeel kan trekken. Het tegenwoordig verkiezingsstelsel zou men in zekeren zin kunnen noemen een stelsel, strekke de om de vertegenwoordiging van den rijkdom, met opoffering van die der intelligentie, te verzekeren, en van daar dat wij onmiddig meer rijke, dan wel talentvolle lieden in het Lagerhuis hebben.

2o. Wanneer men tot parlementslid gekozen is, zijn de kosten nog niet ten einde. Het dagelijksch politieke leven is zeer kostbaar; de toon wordt aangegeven door lieden van groote inkomsten; een Engelsch staatsman kan moeijelijk buiten die maatschappij leven en ziet zich dus genoodzaakt, den aangegeven toon te volgen. De geldelijke voordeelen, aan de Engelsche staatsdienst verbonden, zijn op lange na niet in overeenstemming met de uitgaven. De bezoldigingen zijn niet hoog, en de posten zeer onzeker. Vroeger waren er sinecures te verkrijgen, doch thans heeft dit opgehouden. De *Public Spirit* moge ons nu al eenige ware staatslieden geven, de ijdelheid zal ons gewis veel namaaksels leveren. Zoo lang rijk man daarmede genoegen kan nemen en van hen verwachten, dat zij zóó zullen arbeiden, als alleen armen willen werken, moeten wij niet verwachten, meer bekwame leden in het Lagerhuis te zullen zien. De *Economist* belooft later eene beschouwing te zullen wijden aan de wijze, hoe daarin kan voorzien worden.

Londen, 30 Julij. De hertog van Buckingham, een der doorluchtigste vertegenwoordigers van den hoogen Engelschen adel, is gisteren te Chandor overleden. Hij was geboren in 1797 en in 1819 in het huwelijk getreden met Lady Mary Campbell, tweede dochter van den markies van Breadalbane, van welke hij echter in 1850 geregtelijk scheidde. Bij deze vrouw had hij twee kinderen verwekt, namelijk Lady Anna Eliza Mary (1820) en Richard Plantagenet Campbell (1823), thans hertog van Buckingham. In 1851 trad hij weder in den echt met Carolina, eenige dochter van den heer Robert Harvey, van welke hij drie dochters heeft. De overledene vertegenwoordigde het graafschap Buckingham in het Lagerhuis van 1826 tot 1839, toen hij zijn vader in het Hoogerhuis opvolgde. Van Sept. 1841 tot Feb. 1842 was hij lord-geheimzegelbewaarder. Men heeft van hem »Gedenkschriften over het hof en het kabinet van koning George III". Zijne moeder was de laatste afstammeling van Maria, koningin weduwe van Frankrijk en zuster van Hendrik VIII.

— Het onlangs tusschen Engeland en Turkije gesloten handelstractaat, dat den 1sten October in werking treedt, is aan het parlement overgelegd. De voornaamste bepalingen daarvan komen op het volgende neder: Turksche producten en fabriekaten, door Britsche onderdanen aangekocht, betalen voortaan slechts een uitvoerregt van 8 pCt., dat echter jaarlijks met 1 pCt. vermindert, tot het gedaald is tot een vast regt *ad valorem* van 1 pCt. Britsche producten en fabriekaten uit Engeland of uit de Engelsche koloniën afkomstig, zijn aan een inkomend regt van 8 pCt. onderworpen; alleen de invoer van tabak en zout is verboden. De differentiele regten ten nadeele der Britsche schepen worden afgeschaft. Het tot nu toe gegeven wordende transito regt van 3 pCt., wordt op 2 en na verloop van acht jaren op 1 pCt. verminderd. Britsche goederen en fabriekaten, aan boord van Britsche schepen de Dardanellen passerende, betalen geen tollen. Overigens bevat het tractaat bepalingen, volgens welke Engeland steeds op den voet der meest begunstigde natien zal worden behandeld.

— De *Morning Herald* bevatte dezer dagen een artikel, dat niet zeer in den smaak scheen te vallen van den baron van der Smissen, kapitein bij het regiment grenadiers te Brussel. Die heer heeft althans, ten gevolge van bedoeld artikel, aan den redacteur van genoemd blad de volgende, alles behalve malsche uitdaging doen toekomen.

»Au redacteur du *Morning Herald.*

»Monsieur! — J'ai lu l'insolent et grossier article que vous avez osé publier dans votre dégoûtant journal. Si vous n'êtes pas un de ces lâches Anglais, qui n'ont du léopard que la peau, vous partagerez la distance qui nous sépare, et me fixerez le jour où je pourrai vous rencontrer à Ostende. En attendant, et afin de prendre de suite première satisfaction, comme il convient de faire avec les chenapans de votre espèce, je vous cravache la figure en vous prévenant que la conduite et la bravoure, dont vous allez faire preuve dans cette circonstance, seront jugées par vos collègues de la presse Anglaise, attendu que je leur adresse une copie de cette lettre, dans laquelle je vous imprime au visage le stigmate des lâches.

Baron VAN DER SMISSEN,

Capitaine au régiment de grenadiers.

Juillet 23. Mei. 16 Ruce de Londres, Bruxelles".

De redacteur antwoordt daarop met het gewone Engelsche phlegma, dat zijne menigvuldige bezigheden hem beletten, de uitdaging aan te nemen.

Londen, 1 Aug. Gisteren heeft te Greenwich de jaarlijksche ministeriële vischmaaltijd, bekend onder den naam van *Whitebait-dinner*, plaats gehad. Er waren 36 personen tegenwoordig, waaronder 13 ministers.

Omtrent den oorsprong van dien jaarlijks terugkeerenden vischmaaltijd, deelt een dagblad het volgende mede: Sir Robert Preston, eigenaar van het Dagenham-meir, Essex, plagt soms uit het Lagerhuis, waar hij Dover vertegenwoordigde, als ware het te ontsnappen en zich naar zijn visschershut te begeven. Meestal was »Old George Rose", zoo als men hem gemeenzaam noemde, secretaris der schatkist en onderling van Trinity House, zijn gast in die hut. De heer Rose gaf sir Robert eens te kennen, dat de heer Pitt ongetwijfeld veel behagen zou scheppen in het comfort van zulk eene wijkplaats. Er werd een dag bepaald, de premier werd ge oodigd en hartelijk in de »Fishing Cottage" ontvangen. Hij was met dit bezoek en de gastvrijheid van den baronet zóó ingenomen, dat de heer Pitt, bij het afscheid nemen, gaarne eene uitnoodiging voor het volgende jaar aannam, terwijl sir Robert beloofde hem ten behoorlijken tijde aan die uitnoodiging te herinneren. Op deze wijze was de heer Pitt verscheidene jaren achtereen een getrouw bezoeker van Dagenham Breach, werwaarts hij steeds door »Old George Rose" werd vergezeld. Doch de afstand was groot, spoorwegen bestonden er nog niet en de reis vice versa was vrij lastig voor den eersten minister der kroon. Sir Robert wist die moeijelijkheid echter op te heffen en stelde voor, dat men in het vervolg digter bij Londen zou dineren. Greenwich werd als een geschikte *salle à manger* voor de drie boezerlingen van Trinity House — want ook Pitt was eene aanzienlijk lid van die doorluchtige broeders hap — beschouwd. Het gezelschap was nu echter van een trio in een quartet veranderd, naardien Pitt had verzocht lord Cambden te mogen medebrengen. Later werd het gezelschap van lievelede nog grooter en eindelijk merkte lord Cambden aan dat, aangezien zij allen in eene restauratie aten, het niet meer dan billijk was dat sir Robert van de kosten werd ontheven. Men kwam nu overeen, dat het diner evenwel als naar gewoonte door sir Robert zou gegeven worden, dat is te zeggen, op zijne uitnoodiging, en de estond er op een reebok en de champagne daarbij te leveren. Eindelijk verwisselde sir Robert het tijdelijke met het eeuwige, maar de ministeriële vischmaaltijd was nu eene gewoonte geworden, die men getrouw bleft volgen.

— Een dagblad meldt, dat de koning Tokomban en alle kleinere chefs der Viti-eilanden hun archipel aan Engeland hebben afgestaan. De Engelsche consul Pritchard, zoon van den beroemden zendeling, is thans gouverneur van dien archipel. Men gelooft dat hij Reva tot zijn hoofdstad zal kiezen.

Londen, 2 Aug. Er openbaren zich hier ernstige verschijnselen van reactie tegen ... de *crinoline*. Aan het hoofd der opstand lingen staat de koningin, terwijl ook de keizerin Eugenie tot de partij van den teruggang behoort. Diensvolgens zal dit zoo algemeen gelief koosde kleedingstuk waarschijnlijk eerstdaags wel worden afgeschaft.

— Te Liverpool is eenige dagen geleden eene missie van 3000 Mormonen aangekomen, met het doel om door prediking en andere middelen proselieten te maken. Men wil weten, dat het getal der Mormonen in het Vereenigd Koningrijk niet minder dan 18.030, in Denemarken, Zweden en Noorwegen 5000, in Frankrijk, Italie en Zwitserland 700 bedraagt. In Utah zelf leven niet minder dan 90,000 Mormonen.

— De hersenen van den onlangs overleden lord-kanselier Campbell wogen 53¼ Eng. oncen; die van Cuvier de zwaarste, die men kende, wogen 59 oncen. De normale zwaarte der hersenen is 46 oncen. Men heeft nu weddenschappen aangegaan, dat de hersenen van lord Brougham de zwaarte van die van Cuvier zullen bereiken.

— Het jongste nommer van den *Quarterly Review* deelt een merkwaardig gesprek van graaf Cavour met een van diens vrienden in Engeland over keizer Napoleon III mede. »In 's keizers brein, zeide Cavour, »drijven eene menigte politieke overtuigingen, doch geen daarvan is geheel rijp geworden. Het schijnen overtuigingen, gegrond op instinct. Hij zal geen enkel denkbeeld ernstig trachten te verwezenlijken, wanneer zich een belangrijke hinderpaal daartegen verzet; hij zal dit denkbeeld dan laten varen en weder een ander ter hand nemen. Dit is het *mot d' énigme* van zijne staatkunde. Door dit steeds in het oog te houden, gelukte het mij zijne plannen te verijdelen of hem te bewegen, een anderen maatregel te nemen. Het eenige beginsel — zoo het beginsel kan genoemd worden — dat die verschillende denkbeelden zamen verbindt, is de vestiging van zijne dynastie en de overtuiging, dat die het beste kan geschieden door aan de nationale ijdelheid der Franschen voedsel te geven. Hij is een man van edelmoedige impulsien en gevoelt dankbaarheid voor hen, die hem gediend hebben. Hij is zeer aan Italie gehecht; zijne vroegste herinneringen zijn met dit land verbonden. Hij is tot op den huidigen dag een »carbonaro" in zijn wensch voor Italiaansche vrijheid en in zijn haat tegen

Oostenrijk. Hij bewondert uwe instellingen en het karakter der Engelsche natie. Hij heeft de hem betoonde vriendelijkheid, toen hij als balling in Engeland was, niet vergeten. Doch dit alles is niets in vergelijking bij de handhaving zijner dynastie wier vestiging hij bijna als een godsdienstpligt beschouwt. Indien de oogenblik kwam, dat hij eene opoffering noodzakelijk achtte om zijne dynastie te handhaven, hij zou die opoffering, hoe groot ook en hoe pijnlijk voor zijne gevoelens, bepaald doen.... Hij heeft mij steeds verzekerd, dat zijn eerste doel was de vrede en goede verstandhouding met Engeland. Ik geloof dat dit, zoowel om politieke redenen als uit genegenheid, inderdaad zijne bedoelingen zijn, en dat hij alleen in een oogenblik van grooten nood en als hij overtuigd is, dat zijn invloed in Frankrijk er van afhangt, die bedoelingen zal laten varen. Maar die oogenblik kan komen, en gij zoudt krankzinnig moeten zijn, als gij er u niet op voorbereidt.

— De berigten uit de fabriekdistricten blijven nog steeds van onvoldoenden aard. De handel gedurende de jongst verloopen week was er zeer beperkt, naardien de afnemers slechts het hoogst noodige willen koopen, ten zij tot verminderde prijzen, waarin de fabriekanten echter niet willen bewilligen.

— Tot nog toe gold het in Engeland voor het non plus ultra van kunst, om in den tijd van 13 uren 20 minuten een gekleeden rok of jas te maken, van wol, zooals deze van het schaap komt. De heeren Buck, Brewster en Comp., Americaansche fabriekanten, hebben bewezen, dat de Engelschen in dit opzigt maar sukkelaars zijn. Zij hebben om eene aanzienlijke som gewed, dat zij het kunststuk in 12 uur zouden verrigten. Deze heeren waren inderdaad al te bescheiden: in 9 uur 15 minuten werd de wol in haren natuurlijken staat uit de baal genomen, gesmeerd, gekaard, gesponnen, het garen op het touw gezet, geweefd, gevold, geverwd, vier maal geschoren, geglansd bij den kleermaker gebragt, gesneden en genaaid.

— Te New-York is voorts dezer dagen een gas-stijkijzer gepatenteerd, dat door de be uin ging van buandstof, grootere zindelijkheid en gemakkelijkheid in het hanteren, vooral ook voor besparing van tijd, een wezenlijke aanwinst in de behandeling van de drooge wasch mag genoemd worden. Ook maakt men in America thans glazen doodkisten, die luchtledig kunnen gemaakt worden en waarin dan de lijken onveranderd blijven.

— Dezer dagen had in het Hoogerhuis eene niet onbelangrijke discussie plaats tusschen de lords Normandy, Granville, Brougham enz. betrekkelijk den voormaligen hertog van Modena. Het volgende, zeker niet algemeen bekende en evenwel wetenswaardig feit kwam daardoor aan het licht, namelijk, dat de genoemde hertog de laatste nog levende vertegenwoordiger is van het koninklijke huis der Stuarts, zoodat, bijaldien de oude wetten op de troonsopvolging staan in stand gebleven, de hertog van Modena thans alleen het regt zou hebben, den troon van Engeland in te nemen.

— Gisteren heeft de heer Blondin in het glazenpaleis te Sydenham zijne elfde voorstelling — bestaande wederom in verschillende halsbrekende kunstverrigtingen op de koord — gegeven. Die voorstelling werd o. a. bijgewoond door den hertog en de hertogin van Montpensier, prinses Isabella, den hertog en de hertogin van Saxen-Coburg enz, welke den heer Blondin hunne hooge tevredenheid over zijne vertooningen te kennen gaven.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 Julij. De keizer heeft in de laatste dagen te Vichy meer audientien verleend, dan het zijn voornemen was. Hij heeft dan ook nu, op raad zijner geneesheeren besloten, niemand meer ten gehoore te ontvangen.

— Maarschalk de Mac-Mahon is van Vichy naar het kamp van Châlons teruggekeerd. Hij was door den keizer ontboden, ten einde over de maatregelen te spreken, welke moeten genomen worden, ingeval de koning van Pruissen te Châlons mogt komen.

— Naar men thans verzekert, zou de heer Mirès vast gerekend hebben, vrijgesproken te worden. Bij de geheele voorlezing van het vonnis die drie kwartier duurde, stond hij overeind, met nedergebogen hoofd en het gelaat in zijn handen verbergende. De agent van politie, die zijne instructien had, stond achter hem en scheen al zijne bewegingen te overwaken. Toen de president had geëindigd, hief Mirès het hoofd op. Zijn gelaat was doodsbleek, hij zag er als een lijk uit. Daarop de leuning van de bank, voor welke hij stond, grijpende, stond hij een oogenblik roerloos en als verpletterd, doch onmiddelijk daarna zette hij zijn hoed op, sloeg beide handen ineen en snelde onder den door merg en been dringenden kreet: »O mijn God, ó mijn God!" de deur uit.

In de zaal heerschte eene diepe stilte, die slechts door de met vaste stem uitgesproken woorden van den president: »de zitting is gesloten" en door een nieuwen van buiten doordringenden gil van Mirès werd afgebroken.

Een der getuigen ten laste van Mirès, die eene betrekking bij de spoorwegkas had vervuld, achtte het raadzaam, om de wraak der menigte niet te duchten, na de teregtzitting langs eene geheime deur naar buiten te komen, waardoor hij ongemerkt zich naar zijne woning kon begeven.

Na de zitting liet Mires zijn verdediger, den advocaat Mathieu, onmiddelijk bij zich ontbieden. Men denkt, dat hij in appèl zal komen. Door het over hem uitgesproken vonnis verliest hij even als Solar zijne decoratie; beiden waren ridders van het legioen van eer. Bij het groote publiek, onder hetwelk zine veroordeeling zich als een loopend vuur verbreidde, maakt dit strenge vonnis eene groote sensatie. Ter beurze werkte het als een donderslag. Bij de eerste tijding waren allen, zelfs de overigens zoo kalme agents de change als wa.e het verstomd. Gen avondblad heeft den text van het vonnis nog medegedeeld, die door het publiek met groote spanning wordt verwacht.

De heer de Pontalba is nog niet verzekerd, dat hij de 1,700,000 francs, die hij den laatsten tijd van Mires en Solar had ontvangen, zal kunnen behouden. De regtbank van koophandel zal te beoordeelen hebben, of die som tot de massa terugkomt, dan wel of de Pontalba die kan behouden. Men is algemeen van oordeel, dat dezen niets anders overblijft dan vrijwillig afstand daarvan te doen, ten einde den slechten dunk, dien men van hem koestert, eenigzins te niet te doen.

Parijs, 13 Julij. Het berigt, dat eene divisie der vloot bevel heeft ontvangen, zich gereed te houden om in zee te steken, heeft groot opzien gebaard.

— Er worden sedert 7 of 8 dagen zeer vele dépêches gewisseld tusschen Parijs en Turijn. De regering schijnt in te zien, dat de Hongaarsche kwestie tot eene oplossing moet geraken en vreest, dat de partij in Italië, die ook de Veneliaansche kwestie tot een spoedig einde wenscht te brengen, van de gebeurtenissen in Hongarije gebruik zal maken, om ten opzigte van Venetië geweld te gebruiken. De keizer maakt van al zijn invloed op koning Victor Emmanuel gebruik, om dit te verhoeden.

— Uit het proces Mirès zal een proces tegen een boezemvriend van den heer de Morny, den heer Calvet Nogniat, lid van het wetgevend ligchaam, ontstaan, daar hij door den regter van instructie is opgeroepen om inlichtingen te geven aangaande eene som van 1,500 000 francs, die hij van Mirès heeft ontvangen. De heer Calvet Nogniat verklaart, die gelden voor zijn bemoeijingen in de Turksche leening te hebben ontvangen, en de regter van instructie vorderde de teruggave daarvan De heer Nogniat beloofde dit in den beginne, doch trok zijne belofte later in; hij zal daartoe geregtelijk worden gedwongen. Men zegt, dat graaf de Morny, ten gevolge dezer procedure, niet naar Homburg zal vertrekken. Men verwacht dat er nieuwe belangrijke waarheden aan den dag zullen komen, waardoor vele personen zijn gecompromitteerd.

— De sultan zal van de Fransche regering eenige getrokken kanonnen van het nieuwste model ten geschenke ontvangen; de Turksche artillerie zal geheel worden gereorganiseerd, zooals het bezigen van deze kanonnen dit vereischt.

Parijs, 2 Augs. Volgens een alhier loopend gerucht, zou de paus geweigerd hebben het hem door Mgr de Mérode aangeboden ontslag aan te nemen. Dit zou eene dadelijke verbreking van alle onderhandelingen tusschen Frankrijk en Rome ten gevolge hebben. De *Temps* en de *Patrie* melden echter, dat Mgr. de Mérode is ontslagen.

De hevige woordenwisseling tusschen generaal de Goyon en den pauselijken minister van oorlog is gevolgd door een niet minder hevig tooneel tusschen laatstgenoemde en den heer de Calore.

— Iemand, die in de omstreken van Marseille woont, geeft voor het onbluschbare Grieksche vuur te hebben ontdekt. Op bevel van den minister van oorlog is eene commissie belast, om de proefnemingen bij te wonen en rapport uit te brengen.

Parijs, 5 Aug. Er wordt vrij stellig beweerd, dat generaal de Goyon zich bij den keizer schriftelijk zou hebben beklaagd over de publiciteit, die gegeven is aan het voorgevallene tusschen hem en den pauselijken minister van oorlog. Hij zou tevens hebben verzocht, dat de *Moniteur* in een artikel het berigt van den *Pays* verzachtte. Deze kwestie is heden in den ministerraad behandeld en men zal dus spoedig zien of er aldaar besloten is, den wensch van generaal de Goyon te vervullen.

— Heden is Karel XV, koning van Zweden, te Saint-Cloud aangekomen, waar hij bij den keizer zal dineren. De keizer heeft hem den heer Castelnau, ordonnans-officier, te gemoet gezonden. Generaal Solaroli, adjudant van koning Victor-Emmanuel, die zich alhier bevond, is den koning van Zweden insgelijks te gemoet gegaan, om hem het grootkruis der Annunciade-orde, namens den koning van Italië aan te bieden.

— *Le Monde* meldt het volgende berigt: De notaris Franchi heeft den 26sten Julij eene acte van verkoop gepasseerd, waarbij de Orti Farnesiani door den koning van Napels aan den keizer der Franschen worden verkocht. Deze tuinen beslaan den ouden Palatijnschen berg, waar de Caesars woonden. Dit is eene misrekening voor Victor Emmanuel; ook hij had aan Caesar gedacht en deed, het spreekt van zelf op papier, het keizerlijke paleis dat hij meende te zullen bewonen, weder opbouwen. Hij had begrepen, dat het kapitool geene woning voor hem was.

— De *Charivari* verhaalt, dat een Franschman twee jaar geleden met zijne echtgenoot eene reis door Italië deed; zij hadden een papegaai bij zich. Aan de Romeinsche grenzen gekomen, werd om hunne passen gevraagd; toen deze formaliteit was afgeloopen, zag een der politieagenten den papegaai en vraagde of hij spreken kon. Op het bevestigend antwoord, volgde de vraag, welke woorden hij sprak, want de politie moest dat weten, daar de papegaai wel eens oproerige uitdrukkingen kon bezigen. De reiziger moest alle mogelijke woorden van zijn papegaai opschrijven en kreeg toen voor, eene kroon een verblijfspas voor den snappenden vogel.

— Uit Athene wordt gemeld, dat de koningin de zaken met grooten ijver en kracht gedurende de afwezigheid van den koning bestuurd.

— De heer Alex. Bonnau, redacteur van de *Opinion Nationale*, heeft eene brochure geschreven, getiteld: *Rome et la Méditerranée*. Hij wenscht een paus naar het eiland Elba gevoerd te zien, doch niet zoo als keizer Napoleon I, voor honderd dagen, maar voor goed.

— De komst van den koning van Pruissen wordt hoe langer hoe meer betwijfeld. Men zegt dat de koning heeft opgegeven, dat hij niet kon komen, aangezien hij geene andere vorsten zou ontmoeten. Eene particuliere correspondentie zegt, dat het gaan naar Chalons en Parijs van den koning van Pruissen gelijk staat met het afstand doen van den troon.

— Pater Ventura was te Palermo in 1792 geboren. Eerst was hij professor aan het Jezuiten seminarium te Palermo, doch ging later tot de Theatijnen-orde over. Toen hij prior van het klooster was geworden nam hij de redactie van een kerkelijk blad op zich. Hij onderhandelde met den hertog van Modena over het concordaat, en verzoende den paus met den heer de Chateaubriand, toenmaals Fransch ambassadeur te Rome. De abt de Lamennais viel hem hevig in den *Avenir* aan, hetgeen pater Ventura niet verhinderde om bij den paus op veel toegevendheid voor de Lamennais aan te dringen. Toen Pius IX den pauselijken stoel besteeg, was Ventura van oordeel, dat het katholicismus en de demokratie konden vereenigd worden. In 1848 werd hij door de Siciliaansche regering tot gevolmagtigd minister te Rome gekozen, en van toen af dacht hij aan de organisatie van een groot Italiaansch verbond, een plan, dat hem ig door den beroemden Giob rti werd bestreden.

Later kwam hij te Parijs, waar hij zich bezig hield met het uitoefenen der kerkelijke dienst en het schrijven van godsdienstige en geleerde werken. Mw. Isabelle Rossi schreef hem: »Door uwe Italiaansche werken behoort gij aan ons, door uwe Fransche aan allen".

— De *Opinion Nationale* bezigt aangaande het te St. Petersburg ontdekte complot, dat het ten doel had de geheele keizerlijke familie te vermoorden en eene liberale constitutie uit te vaardigen. Verscheidene hooge ambtenaren, voorname personen en officieren zijn daaraan medepligtig en eene der senateurs is dadelijk, nadat hij het ontdekken van de zamenzwering had vernomen krankzinnig geworden. Het complot had verschillende vertakkingen; alle papieren zijn in handen der justitie gevallen.

— De heer Thiers die te Puys in de nabijheid van Dieppe de baden gebruikt, is bijna het slagtoffer van een ongeluk geworden. Terwijl hij bezig was zich in zee te baden, werd hij door een hooge golf opgeligt en medegesleept; men kwam dadelijk hem te hulp en gelukkig nog bij tijds, want de beroemde schrijver was in zwijm gevallen en dus onmagtig zich zelven te redden.

— Gelijk men verneemt, zal er een onderzoek bij het ministerie van eeredienst worden ingesteld over de inkomsten der Parijsch parochiën. Eenigen daarvan, zoo als die van Saint Roch, de Madeleine, Saint Sulpice, brengen aanzienlijke sommen op. Men heeft de aandacht hier op gevestigd, toen abt Degnerry den bisschopszetel te Marseille weigerde, omdat hij der parochie de voorkeur gaf, al wilde men ook de dotatie van een senateur bij het inkomen als bisschop voegen. De kapelaans en de geestelijken op het platte land lijden daarentegen bijna armoede.

— Mirès is met zijn verdediger, Mr. Crémieux, ijverig aan het werk om zijne verdediging in appèl gereed te maken.

— De heer de Cayla heeft bij Dentu weder eene brochure uitgegeven, die getiteld is: »Geene kloosters meer!" Hij wenscht alle kloosters afgeschaft te zien, behalve die der liefdezusters, en roemt het protestantismus, dat, door de afschaffing der kloosters, de grondslagen der gewetensvrijheid heeft gelegd.

DUITSCHLAND.

Weenen, 10 Julij. Algemeen heeft de spoed verrast waarmede het adres van den Hongaarschen landdag door den keizer is ontvangen. Graaf Apponyi bevond zich reeds Zondag hier, doch de heer Ghiczy, die het adres in het net geschreven moest medebrengen, kon eerst Maandag-ochtend vroeg van Pesth vertrekken en kwam tegen den middag hier aan, waar hij onmiddelijk de uitnoodiging ontving, om tegen 1 ure bij den keizer te verschijnen, zoodat hij naauwelijks tijd had om zijn gala-toilet te maken. De keizer, gekleed als kolonel der Huzaren, ontving de deputatie slechts in tegenwoordigheid van graaf Vay, graaf Szecsen, den tweeden Hongaarschen hofkanselier Szögyeny en den eersten adjudant-generaal graaf Crenneville.

— In het wees-of zoogenaamd redding-huis Eichenhof, nabij Oldenburg, zijn nog veel ergerlijker zaken voorgevallen, dan de zoogenaamde »godsdienstige opwekkingen" in het weeshuis van Elberfeld. Onder het masker der vroomheid heeft namelijk, gelijk thans aan het licht is gekomen, de weesvader Heinen de verfoeijelijkste handelingen tegen de aan zijne zorg toevertrouwde kinderen gepleegd. De jury heeft hem schuldig verklaard aan verleiding en verkrachting, gepleegd op drie meisjes van 11,12 en 14 jaren, waarvan de oudste thans in hoog zwangeren toestand verkeert, en is hij dienswege tot 12 jaar tuchthuisstraf veroordeeld.

— Voor eenige dagen is in de nabijheid van Waldshut een schrikkelijk ongeluk voorgevallen. Ongeveer 30 personen wilden op eene schuit de Aar nabij hare zamenvloeijing in den Rhijn overvaren. Er bevonden zich reeds een 20 al stuks vee op dat vaartuig, zoodat het te zwaar beladen werd en zonk. Naar men verzekert, zijn 8 personen daardoor in de golven omgekomen, terwijl de overigen nog werden gered.

Weenen, 12 Julij. De tijd van het vertrek des keizers naar Corfu, waar de keizerin zich bevindt, is nog niet bepaald. Intusschen is professor Skoda uitgenoodigd zich gereed te maken, om den keizer derwaarts te vergezellen.

— Graaf de Montalembert heeft zich voor een paar dagen te Dantzig bevonden. Naar men verzekert, heeft zijne reis ten doel: 1o onderteekeningen te winnen op een adres ten gunste der wereldlijke magt van den paus, 2o. de hoofden der Poolsche agitatie te bewegen, zich geheel van de demokratische partij af te scheiden en het katholiek karakter dier agitatie streng vast te houden, en 3o. aan bedoelde partij onder deze voorwaarde de zedelijke ondersteuning van den paus en van de katholieke partij in geheel Europa te verzekeren.

Weenen, 31 Julij. Naar men verneemt, zal het ontwerp der nieuwe drukperswet nog in den loop dezer week aan den rijksraad worden ingediend. Daarin zullen, naar men wil, o. a. de volgende bepalingen voorkomen. De borgstelling voor politieke bladen wordt van fl. 10.000 op fl. 8000 verlaagd. Het schorsen of staken van een blad kan slechts ten gevolge van een regterlijk vonnis geschieden, even als het verbieden der verspreiding van buitenlandsche bladen of boekwerken. Wanneer niet binnen dertig dagen vóór de aangekondigde verschijning van een nieuw blad van wege de autoriteiten geene wettige reclames daartegen zijn geopperd, dan kan het blad zonder verder eenige vergunning te behoeven verschijnen.

Weenen, 1 Augs. Het leading-artikel, op grond waarvan tegen de *Presse* een proces wegens gekwetste majesteit is ingesteld, komt voor in haar nommer van 7 Julij jl., en betreft de Hongaarsche kwestie. Ofschoon de verantwoordelijke redacteur van dat blad verklaard heeft, de volle verantwoordelijkheid voor het inkriminerde artikel op zich te nemen, is er echter eene huiszoeking

de lokalen der redactie en der drukkerij gedaan, met het doel om, door het in beslag nemen van manuscripten, den schrijver van dat artikel te leeren kennen.

Berlijn, 5 Augs. Men heeft het origineele plan ontworpen om de grondslagen van het standbeeld voor Jahn uit rotsblokken en steenen te bouwen niet alleen uit alle streken van Duitschland maar ook uit andere met Duitschland bevriende landen, o. a Zweden, Engeland, Noord-America afkomstig en door de onderscheidene gymnastiekvereenigingen in te zenden. Reeds is van eene zoodanige vereeniging uit Regensburg een stuk graniet, ... centenaars wegende, met een toepasselijke inscriptie voorzien daartoe ingekomen.

— Ongeveer acht dagen geleden bevatte de *Berliner Revue* een zeer geheimzinnig artikel, waarin het bericht werde, bekend te zijn met eene ingewikkelde intrigue, waarbij een lid van het koninklijk huis, het Engelsche gezantschap enz. betrokken waren. Het blad zeide, alle personen en feiten, die daarmede in verband stonden, naauwkeurig te kennen: slechts een kleine wenk diende gegeven te worden, en het blad zou die schrikkelijke geheimen ontsluijeren. De ministeriële *Allg. Preuss. Ztg.* beantwoordde dit, niet met een wenk, maar door van de *Revue* formeel te eischen, dat zij alles zou vertellen, wat zij wist. Op deze uitnoodiging heeft de *Revue* niet alleen niets van het geheim ontdekt, maar komt zelfs met geen enkel woord op deze zaak terug, zoodat genoemd ministerieel blad haar reeds verweten heeft, dat het geheele geheim een uitvinding van de *Revue* zelve moet zijn geweest.

Frankfort, 26 Julij. Uit Leipzig wordt gemeld, dat het getuigenverhoor in het proces van Oscar Becker thans is afgeloopen. Daaruit is o. a. gebleken, dat Becker een vermogen van 10,000 thaler bezat en jaarlijks 500 th. had te verteren. Evenwel was hij uiterst spaarzaam in zijne verteringen, zoodat hij nog jaarlijks 400 th. uitzuinigde.

— Naar men uit Baden-Baden schrijft bevindt zich de koning van Pruissen niet slechts in gewenschten gezondheidstoestand, maar is ook zijne geestgesteldheid bijzonder opgeruimd. Kortelings nog sprak hij eenige Berlijners op de wandeling in de beruchte Lichtenthaler allée aan en zeide hun o. a.: »Niet waar, mijne heeren, men kan hier in Baden zeer genoegelijk leven, — als men niet wordt doodgeschoten!"

— Voor eenige dagen trok over de Sauerbrug bij Echternach een met 18 sterke paarden bespannen wagen, waarop een blok zandsteen was geladen, 26 voet lang, 9 voet breed en 6 voet hoog, derhalve ter grootte van 1404 kub. voet. Het woog niet minder dan 205,500 pond en was uit Trier afkomstig en naar Brussel bestemd. Alvorens dit transport genoemde brug mogt passeren, moest er borg worden gesteld voor alle schade, welke zij daardoor zou kunnen lijden.

SPANJE.

Madrid, 30 Julij. De dagbladen staan onophoudelijk aan vervolgingen bloot; een paar dagen geleden is de *Clamor Publico*, een der geachtste organen van de liberale partij, veroordeeld tot eene boete van 60,000 realen; het blad heeft dien ten gevolge de verdere uitgave gestaakt en maakt dit bekend in een artikel, waarin wordt gezegd, dat het beter is de pen neder te leggen, dan te bezwijken onder een tal van veroordeelingen en boeten. De redactie zal de pen weer opvatten op den dag, waarop de vrijheid van drukpers in Spanje zal hersteld zijn.

— Te Loja duren de arrestatiën voort; er zijn reeds bijna 700 personen in hechtenis genomen.

Te Jznozar zijn in één nacht 44 der aanzienlijkste inwoners uit hunne woningen opgeligt. Te Malaga is insgelijks een groot aantal gearresteerd en te Antequera beliep dit getal ongeveer 160, waaronder zeven leden van den gemeenteraad.

Te Loja zijn de gevangenen in de kerk en het klooster geplaatst en de beul heeft in het klooster zijn verblijf gevestigd, om bij de hand te zijn, indien dit noodig mogt wezen.

ITALIE.

Turijn, 11 Julij. Den 7den had er te Napels een oproer van moeders plaats. In eene school in de staat Chiaja, waar meer dan 200 jongens en meisjes zijn, had de directrice Mw. Buti last gegeven om het hair der kinderen te knippen. Bij de jongens ging het goed, doch toen de beurt aan de meisjes zou komen, kwamen eenige moeders hare kinderen terug eischen. Te vergeefs trachtte Mw. Buti haar gerust te stellen, door te zeggen, dat het het een gezondheidsmaatregel was, doch zij werd met beleedigingen ontvangen en zelfs geslagen. Het gemeen, dat buiten de deur zich had verzameld, drong daarop de woning binnen, vernielde alles en mishandelde de onderwijzeressen; aan eene hare werd het regteroor afgehouwen en verscheidenen werden gewond. Stoelen en tafels werden op straat geworpen en boeken, leijen, kaarten, enz. vlogen door de lucht. De politie heeft de orde hersteld.

— De *Pungolo* meldt, dat pater Giacomo, de biechtvader van graaf Cavour, toen hij te Rome was aangekomen, dadelijk voor den paus werd gevoerd, die op gestrengen toon eischte, dat hij naauwkeurig verslag zou geven van hetgeen bij het sterfbed van graaf Cavour had plaats gehad. Pater Giacomo voldeed hieraan en eindigde met te zeggen, dat hij overtuigd was goed en Christelijk te hebben gehandeld. De paus was van een tegenovergesteld gevoelen en eischte, dat de pater openlijk zou erkennen, te hebben gedwaald. Deze zeide daarop: »Heilige Vader, ik ben in gemoede overtuigd, mijn pligt gedaan en niet gedwaald te hebben; ik kan dus de verklaring niet afleggen, welke gij van mij vordert en ik voeg er bij, dat ik zoo zeker ben, dat graaf Cavour zijne pligten als Christen heeft volbragt, dat al mijne leeken zijn voorbeeld volgden".

Na deze woorden zond Pius IX hem naar den generaal zijner orde, die nogmaals bij hem aandrong aan den pauselijken eisch te voldoen, met bedreiging hem zoo gestreng mogelijk te zullen doen straffen. Pater Giacomo heeft in niets toegegeven.

ZEE- EN HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR
September	27	Lubecksch	Emma en Mathilde	K. J. Behrens	Liverpool	5 Maart	Batavia
"	—	Nederlandsch	Martha en Jacoba	E. de Vries	Londen	6 Julij	"
"	—	Engelsch	Jessen Beazleij	J. Mills	Whampoa	24 Aug.	Liverpool
"	—	"	Kelor	W. Coulson	"	1 Sept.	Londen
"	28	Hamburgsch	Vorsetzen	H. Soost	Beunos Ajjres	1 Aug.	Order
"	—	Fransch	Julie	G. Leste	Brest	4 Junij	Saigon
"	—	Amerikaansch	Palmetto	W. F. Upton	Boston	12 "	Hongkong
"	—	Nederlandsch	Z. M. st. Amsterdam kapt. Lt. t/z.	J. P. G. Muller	Nieuwendiep		Batavia [1]

[1] pass. De javanen Ke-idi en idin en afgegane Matrozen van de Twenthe.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN
September	28	Nederlandsch	bark	Whampoa	J. G. Marcussen	Rotterdam	31 Mei	Metzendorff, Wilmans, Buijs & Co.
"	—	"	"	Minister van Hall	O. de Haas	Amsterdam	3 Junij	B. van Leeuwen & Co.
"	—	"	schip	Johannes Antonius	A. van der Straaten	Samarang	25 Sept.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	—	Ned. Indisch	bark	Faidool Rachman	Said Bantie	Billiton	21 "	B. J. Jacobs
"	—	"	stoomb.	Palembang Packet	J. F. Scheel	Telok Betong	27 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	Hamburg.	bark	San Francisco	N. Strobecker	Kaap de G. Hoop	19 Aug.	Metzendorff, Wilmans, Buijs & Co.
"	—	Amerikaansch	schip	W. River		Melbourne		Paine, Stricker & Co.
"	29	Z. M.	stooms.	Amsterdam	J. P. G. Muller	Kaap de G. Hoop	11 Aug.	
"	—	Lubeck.	bark	Emma en Mathilda	H. J. Behrens	Liperpool	5 Maart	Busing, Schröder & Co.
"	30	Nederlandsch	brik	Catharina en Geertruida	E. E. Mos	Macao	5 Aug.	Jacometti & Co.
"	—	"	"	Martha en Jacoba	de Vries	Londen	6 Julij	Hunter, Houghton & Co.
"	—	Ned. Indisch	schip	Gertrude	H. S. van Steendam	Tagal	28 Sept.	Coulster.
"	—	"	schoen.	l'Union	G. Schuit	Pamanoekan	29 "	Paudel en Stiehaus.
"	—	Amerikaansch	schip	John Land	Hotchkiss	Indramaijo	28 "	Dummler & Co.
October	1	Nederlandsch	bark	H. Vincentius de Paulo	F. J. Vasser	Makasser	22 "	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	—	Ned. Indisch	"	Djenoer	Said Alie	Palembang	16 Aug.	Coulster.
"	—	"	"	Marzoek	Said Segaf	Cheribon	28 Sept.	"
"	—	"	brik	Fat ol Seroer	Sech Bakreso	Floris	16 .	"
"	2	"	stooms.	Ambon	W. Vogel	Samarang	1 Oct.	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September	29	Nederlandsch	bark	den Elshout	E. Akkerman	Samarang
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Makasser	J. C. Bieringa	" en Soerabaija
"	—	"	bark	Baboel Joesoer	Sech Fagie	Grissee
"	—	Hamburg.	"	Mauritius	C. G. Holst	Samarang
"	30	Ned. Indisch	"	Atiatool Rachman	Sech SoE	Balie
October	1	"	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Singapore
"	—	"	bark	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang
"	2	Nederlandsch	schip	Princes Amelia	L. W. van Rijn van Alkemade	Nederland

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelinck	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
"	schip	Jacob Roggeveen	J. Vos van Marken	Sam. en Soerabaija	J. Cezard & Co.
"	bark	Azia	T. Molenaar	Samarang	Hauger en Schuurman.
"	"	Jacoba en Christina	Jaski	Tagal	"
"	"	Hellevoetsluis	Vos	Soerabaija	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Willem Daniel	A. J. de Jong qq.		Paine, Stricker & Co.
"	schip	Straat Balie*	F. de Jong		"
"	bark	Antonia Petronella*	A. Voorendijk	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Tjitingsie*	P. Ouwehand		Arnold en Zonen.
"	schooner	Marij Goddard	J. Koning	Nederland	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	brik	Henrica	A. H. Strackholder	Nederland via Tjilatjap	"
"	bark	Tollens*	Verhagen	Nederland	Büsing, Schröder & Co.
"	"	Hendrik Ido Ambacht*	Bijl	Nederland	
"	"	Loopuit	M. van der Hidde		Hagedorn, Plump & Co.
"	"	Generaal Michiels*	Visser		Dümmler & Co.
"	"	de Zwaan*	K. J. van Hemert	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.
"	"	Minister van Hall	O. de Haas		B. van Leeuwen & Co.
"	brik	Catharina en Geertruida*	E. E. Mos	Nederland	Jacometti & Co.
"	"	Martha en Jacoba*	de Vries		Hunter, Houghton & Co.
"	bark	Whampoa*	Marcussen		Metzendorff, Wilmans, Buijs & Co.
Ned. Indisch	"	Noorbun*	Said Djahia	Banka	Coulster.
"	brik	Anis Balgair*	Sech bin Soenkar	Padang	"
"	schip	Gertrude hernl. Hertoerida*	H. J. van Steendam	Banka	"
"	brik	Kalimaus*	Sech Boegies	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co.
"	bark	Boesroel Karim*	Said Abdulla		"
"	schooner	Ellen Banka*	Oei Liangtek		"
"	"	Machmoen*	Said Segaf		"
"	bark	Elize*	B. J. Schipper	Lampongs	P. Landberg en Zoon.
"	schip	Sara Eleonora*	D. Schuijmer	Samarang	Cassalette & Co.
"	bark	Faidool Rachman*	Said Bantie	Balie	B. J. Jacobs.
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburg	"	Antonia*	Bok		Maclaine Watson & Co.
Engelsch	"	Omagh*	Davidson		Hunter, Houghton & Co.
Amerikaansch	"	Hussar*	W. H. Howland		Paine, Stricker & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
September	18	Ned. Indisch	bark	L'Amitie	Valberg	Samarang
"	19	"	"	Bal Haer	Mochamat Said	Banjermassing
"	—	"	"	Arief Bandjarmassing	Mochamat Areep	"
"	—	"	stoomb.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang
"	20	"	bark	Sarie Elmashoor	Moh. Jassim	Banjermassing
"	—	Z. M.	stoomb.	Reinier Claessens	Luit. t/z Tromp	Batavia
"	—	Nederlandsch	bark	Cornelia	Jaski	Samarang
"	21	Engelsch	"	Swan	J. M. Craij	Singapore
"	21	Nederlandsch	"	Eugenie	E. Bargman	Rotterdam
"	—	Gouv.	"	Hertog Bernard	Stolte	Batavia
"	—	Nederlandsch	"	Jonkheer v. d. Wal v. Puttershoek	K. F. Lammerts	"
"	—	Ned. Indisch	"	Wilhelmina Helena	A. Lusel	Tjilatjap
"	—	Fransch	"	Rose Marie Louise	Garnan	Cheribon
"	—	Ned. Indisch	"	Thedok	Wongso	Balie
"	—	"	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
"	—	"	"	Fathool Haer	Moht Aris	Sumenap
"	24	"	"	Hoeserin	Sech Banie	Balie
"	—	Nederlandsch	"	Luconia	C. J. D. Hulshoff	Batavia
"	25	"	"	Baron van Hardenbroek	van Rossum	Amsterdam
"	—	Amerikaansch	"	Philomela	F. Ezeme	Boston

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	19	Nederlandsch	bark	Christiaan Huygens	J. van Katwijk	Pasoeroean
"	—	Ned. Indisch	"	Bacht Mastora	Said Alhabasij	Pekalongan
"	—	"	"	Hing Aan	Pa Rasie	Sumbawa
"	20	Z. M.	stooms.	Phoenix	lt. t/z le kl. J. L. Nierstrasz	Koers stell. om de Oost
"	—	Ned. Indisch	bark	Aesah	Moh. Taha	Pasoeroean
"	—	"	"	Airachmanie	Moh Kassan	Poelo Laut
"	21	Nederlandsch	"	Sirtlie	F. G. Schol	Batavia
"	—	"	"	Hugo Gratius	J. Vogelzang	Probolingo
"	—	"	"	Holland	B. Auffmorth	Pasaroean
"	—	"	"	Rotterdam	Poort	Probolingo
"	—	Ned. Indisch	"	Carolina	Pa Robin	Pasoeroean
"	—	"	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang.
"	23	Gouv.	"	Bennett	H. Bloemink	Koersstell. om de West
"	—	Engelsch	bark	Majesty	J. Jones	Samarang.
"	24	"	"	Swan	J. M. Craij	Balie Ampenan.
"	—	Nederlandsch	"	Graaf Dirk III	C. J. Rotgans	Pasaroean
"	—	"	"	Arlequin	Singer	Tjilatjap.

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Cornelia Mathilda	Snoey		Fraser, Eaton & Co.
Nederlandsch	"	Waterloo	M. Paulino		"
Fransch	"	Jules Cezard	Ropers		"
Nederlandsch	"	Corper ...	L. Visser	Nederland.	"
Fransch	"	Vice Admiraal Gobius	van Duijn		"
"	"	Rose Marie Louise	Garnan		"
Nederlandsch	"	Metalen Kruis	J. D. Zuurdeeg	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Nederland	Hoekstra	"	"
"	"	Commis. des Konings v. d. Heim	J. van Zanten	"	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Jhr. M. v. d. Wal v. Puttershoek	Lammerts	"	"
"	"	Luconia	Hulshoff	"	"
"	"	van der Palm	Markus	"	Mathieu, Ebbe, Buijs & Co.
"	"	Johanna Elisabeth	H. S. van Hein	Samarang	Onbekend
Engelsch	"	Henry Wanch	Wilson		Hill, Brockman & Co.
Nederlandsch	"	Admiraal van Heemskerk	Koning	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
"	"	Cornelia	Jaski	Nederland	"
"	"	Geertruida Maria	Spiegelberg		E. ten Brinck & Co.
"	"	Guurtje & Maria	Kraut		"
"	"	Fortuna	de Ligny	Nederland	"
"	"	Eugenie	Bergman		"
Pruiss.	"	Germania	Frank	Amsterdam	Adam & Co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
September	23	Nederlandsch	bark	Holland	B. Auffmorth	Soerabaija
"	—	"	"	Christiaan Huigens	J. van Katwijk	"
"	24	"	"	Graaf Dirk III	Rotgans	"

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	18	Ned. Indisch	schip	Charles	Kamaralie	Pasoeroean

In lading liggende schepen te *Pasoeroean*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Fortuna	de Ligny		Geene
"	"	Holland	Auffmorth		"
"	"	Christiaan Huijgens	van Katwijk		"
Zweedsch	"	India	Tinch		"
Deensch	"	Cecrops	Davidson		"
Nederlandsch	"	Graaf Dirk III	Rotgans	Nederland	Schimmelpenninck & Co.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 15	N. I.	bark	Alfulek	Sech Baradja	Sumanap
„ 17	Ned	brik	Gebroeders	de Groot	Batavia
„ 19	N. I.	bark	Fathoor Rachman	Sech Bintok	Samarang
„ —	„	stooms.	Palemb Packet	Scheel	Batavia
„ —	„	bark	Jenoer	Said Alie	Palembang
„ —	„	„	Inghe	Djie Kiatsan	Riouw

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 16	Ned.	schip	Kosmopoliet	Bouten	Samarang
„ 18	N. I.	schoen.	Kort olmas	Tjongf ek	Muntok
„ —	„		Fat ool Mtelook	Djenal Abitin	Samarang
„ 19	„	bark	Fathool Madjied	Sech Bahasoan	Indramaijoe
„ 20	„	stooms	Palembang Packet	Scheel	Batavia

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 16	N. I.	bark	Hinggoan	Lim Ijoehok	Batavia
„ 17	Ned.	„	Zes Gezusters	Rutgers	Soerabaija
„ —	N. I.	„	Djoedool Bajie	Said Asegaf	Samarang
„ 20	„	schip	Amana Tulbarie	Sech Badjoebar	Batavia
„ —	„	bark	Fathool Madjied	Sech Bahasoan	Cheribon

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 20	N. I.	bark	Tjangoan	Sie Ibiem	Riouw
„ —	„	schoen.	Kim Tjiat Tjiang	Io Ing Liong	„
„ 21	„	„	King Liong	Koe Goansoen	„

Aangekomen schepen te *Pamanoekan*.

DATUM	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 7	N. I.	schoen.	Atiatool Barie	Said Salem	Indramaijoe
„ 20	Ned.	bark	Estafette	Oepken	Samarang
„ —	N. I.	schoen.	Atiat Tulbarie	Said Alie	Indramaijoe

Vertrokken schepen van *Pamanoekan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 14	N. I.	schoen.	Atiatool Rachman	Said Salem	Indramaijoe

Aangekomen schepen te *Pecalongan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept 20	N. I.	brik	Passekan	Tan Siauking	Tagal
„ 21	„	bark	Oeij Sinjo	Oeij Hoiian	Samarang

Vertrokken schepen van *Pecalongan*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 16	Ned.	bark	Estafette	Oepken	Pamanoekan
„ 21	„	„	Kiandra	Fiater	Nederland
„ —	„	schip	Doctrina et Amicitia	Strootman	Samarang

Aangekomen schepen te *Tagal*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 18	N. I.	bark	Thaegoan	Tan Goatsan	Riouw

Vertrokken schepen van *Tagal*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 18	N. I.	bark	Thargoan	Tan Goatsan	Grissee
„ 19	„	brik	Passekan	Tan Siauking	Pekalongan
„ 20	Ned.	schip	Hollands Trouw	Keuker	Nederland
„ —	N. I.	bark	Marsoek	Said Segaf	Riouw
„ 21	Ned.	schip	Alblasserwaard	von Lindern	Amsterdam

Vertrokken schepen van *Toeban*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept 13	N. I.	bark	Nawan Eljoesoor	Monteiro	Sumanap

Aangekomen schepen te *Grissee*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 14	N. I.	brik	Atiatool Barie	Said Alijdroos	Pekalongan
„ 18	„	„	Java	Worthington	Soerabaija
„ —	„	„	Babnel Joesoor	Sech Almaine	Samarang

Vertrokken schepen van *Grissee*

DATUM	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV	NAAR
Sept. 16	N. I.	brik	Djsi oer	Daeng Brahim	Bali

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 12	N. I.	bark	Johanna	Tholen	Samarang
„ 14	„	„	Fathool Barie	Sech Bildjoen	„

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 13	Ned.	bark	Suzanna Elisabeth	Ouwehand	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 8	N. I.	schip	Lharies	Kamaralie	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Banjoewangi*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 7	Ned.	brik	Rhijnvis Feith	Lammerst	Soerabaija
„ 8	N. I.	schoen.	Venus	Jan	Bali Badong
„ 11	Eng.	bark	Jenny Oswald	William Davies	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Banjoewangi*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 8	Ned.	brik	Rhijnvis Feith	Lammerts	Nederland
„ 9	N. I.	schoen.	Venus	Jan	Soerabaija
„ 12	Eng.	bark	Jenny Oswald	William Davies	Melbourne

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 16	Ned.	bark	H. Liduina	van Brink	Batavia

Vertrokken schenen van *Tjilatjap*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 19	Ned.	bark	Bulgersteijn	Geerling	Rotterdam

Aangekomen schepen te *Telok Betong*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 11	N. I.	schoen.	Zewok	Sech Soeme	Samarang

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 12	N. I.	schoen.	Sophia	Sindoe Djaija	Sumanap

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 16	N. I.	schoen.	Sophia	Sindoe Djaija	Sumanap
„ —	Ned.	bark	Eersteling	de Zeeuw	Samarang

Aangekomen schepen te *Bezoeki*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 18	Ned.	schip	Weltevreden	Duinker	Batavia

Vertrokken schepen van *Bezoeki*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 14	Ned.	schip	Hercules	Detering	Nederland

Aangekomen schepen te *Macasser*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 13	N. I.	schoen.	Jupiter	Voll	Riouw
„ —	Eng.	bark	Ningpo	van Gargeid	Hongkong
„ 17	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Soerabaija
„ —	Eng.	bark	Lachinnan	Kirko	Tana-djampea
„ —	N. I.	„	Djoedoel Wadeet	Said Achmat	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Macasser*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 14	N. I.	stooms.	Ambon	Vogel	Soerabaija
„ 19	„	„	Menado	Couteron	Menado

De Europesche mail van begin Augustus jl. arriveerde alhier op 18 dezer, doch bragt geene tijdingen van eenig overwegend belang voor den handel, zoodat dezelve ook dit maal weder zonder invloed bleven op den gang der zaken hier.

Verbetering in importen is van hier uit niet te melden, daar lusteloosheid en geldschaarschte nog steeds eene groote rol spelen. Produkten ondergingen weinig verandering en de omzet bleef zeer beperkt.

INVOEREN.

Lijnwaden. *Hollandsche witte* en *ruwe Katoenen* met geringe navraag en in prijs teruggaande. Naar *Engelsche witte* en *ruwe* bestaat alleen tot zeer lage prijzen eenige vraag. *Shirtings* zonder handel. *Weefgoederen* blijven voortdurend in dezelfde lustelooze positie verkeeren. *Battiks* zeer langzaam van de hand gaande. In *gedrukte Goederen* hadden eenige afdoeningen plaats, doch tot zeer gereduceerde noteeringen. *Jaconetten* werden zoowel op Vendutie als uit de hand tot uiterst lage prijzen opgeruimd. *Cambrics* blijven lusteloos en verkoopen van no. 30 en 36 hadden weder plaats tot lagere prijzen. *Adrianopel effen rood Katoen* geniet eene matige vraag; dito *Garen* begint weder meer de attentie te trekken. *Groen Garen* wordt thans veel begeerd. *Ruw garen* en *Oranje* dito zonder koopers. *Naaigarens* zonder verbetering. *Drillings*, zoowel hollandsche als engelsche met levendige vraag en tot goede prijzen te plaatsen. *Wollen Dekens* gaan thans mede grif van de hand, ook voor *Molton dekens* bestaat weder meer kooplust.

Metalen. *IJzer*, Zweedsch en Engelsch zonder eenige prijsverbetering en moeijelijk van de hand te zetten. *Bladkoper* met kleine afdoeningen tot laatste noteeringen. *Koperen Spijkers* slechts langzaam afgaande doch met onbeduidenden voorraad. *IJzeren Spijkers* genieten bij kleine partijen eenige vraag, doch prijzen nog onverbeterd. Van *Zink* en *Loud*, zoowel in bladen als blokken is onze markt nog ruimschoots voorzien en is de plaatsing zelf tot lagere prijzen hoogst moeijelijk. *Blik* met toenemende vraag en grif van de hand gaande. *Japansch Koper* werd bij partij van 3348 picols door de factorij der Nederl. H. Maatschappij in veiling aangeslagen en bragt gemiddeld *f* 72,32 ℔ picol op.

Steenkolen. Engelsche *f* 20.— @ *f* 21.—. Australische *f* 20.—, van boord te ontvangen, afgedaan.

Provisien en Dranken. *Haantjes Bier* door ruime aanvoeren iets lager in prijs doch blijft *f* 7.— @ *f* 7 1/4 ℔ doz. nog te bedingen. *Pypen bier* onverkoopbaar. *Genever* onveranderd in prijs doch niet minder navraag. *Bordeaux wijnen* in kisten van 4 dz. van goed bekende merken grif van de hand gaande. *Rhijnwijnen* en *Champagne* zonder omzet. *Witte* en *roode Portwijn* op halve flesschen tot goede prijzen te plaatsen. *Madeira* thans met zeer weinig kooplust. *Selterswater* weinig begeerd. *Boter* met ruime verkoopen tot *f* 11.— @ *f* 12.—. *Hammen* en *Kaas* ruim voorzien. *Amerikaansch meel* *f* 32.—. *Hollandsch* dito *f* 28.—. *Olijfolie* *f* 10.— @ *f* 12.—. *Provisien in blik* met 25 @ 30 pCt. avans op factuur te plaatsen.

Diversen. *Lijnolie* @ *f* 13.— ℔ kelder aangeboden. *Arakleggers* afgedaan tot *f* 22.— ℔ ps. *Zeildoek* gewild *Touwwerk* langzaam afgaande. *Compositie Kaarsen* goed verkoopbaar. *Zweedsch Teer* gewild. *Koolteer* @ *f* 10.— van de hand te zetten.

UITVOEREN.

Batavia **Arak**. Met afdoeningen tot *f* 40.— ℔ legger. **Cubeben** zonder voorraad. Laatste afdoening had plaats tot *f* 65.— ℔ picol. **Gutta Percha**. Niet aan de markt. **Gom Dammar**. Tot *f* 20.50 afgedaan en met veel aanbiedingen. **Gom Elastiek**. Met verkoopen tot *f* 70.— ℔ picol. **Huiden**. Koe *f* 3.—@ *f* 4.— weinig vraag; Buffel *f* 3.— @ *f* 3.75 naar gelang van kwaliteit en wigt. **Indigo**. Te Samarang tot *f* 4.35, grif van de hand gaande. **Peper**. Zwarte met verkoopen van Benkoelen tot *f* 17.50 ℔ picol. Witte wordt te vergeefs tot *f* 30.— aangeboden. Staartpeper niet aan de markt. **Foelie** zeer lusteloos en van *f* 30.— @ *f* 50.— ℔ picol verkrijgbaar. **Muscaatnoten** zonder vraag en aangeboden van *f* 50 — tot *f* 75.— ℔ picol naar gelang van kwaliteit. **Bindrotting**. Bandjermassing *f* 7.50 @ *f* 8.— met weinig vraag, Padang *f* 4.— @ *f* 5.— **Koffij**. Java niet meer vraag tot vorige prijzen. Padang niet aan de markt. **Suiker**. Met eenige afdoeningen tot *f* 14.75 voor No. 16. Te Soerabaya wordt te vergeefs *f* 14.60 geboden. **Rijst**. Eerste Batavia soort *f* 145.— @ *f* 150.— doch met weinig kooplust. Tweede soort *f* 130.— @ *f* 140.— Cargo *f* 115.— @ *f* 125.— ℔ koijang met ruime vraag, zoowel voor inlandsche consumptie als voor uitvoer naar Banka.

SCHEEPSVRACHTEN.

Sedert onze jongste opgaven werden opgenomen: *D. F. Weber Sr.* (Hamb.) @ *f* 120.— ℔ Last voor Suiker van Passoeroean naar Amsterdam. *Nederland en Oranje* (Holl.) *f* 120.—, voor Suiker, *f* 115.—, voor Koffij van hier Tagal en Samarang naar Amsterdam. *Cornelia Mathilda*, (Holl.) *f* 120.—, voor Suiker van Soerabaija en Probolingo naar Amsterdam. *Mary Goddard*, (Holl.) *f* 120.— voor Suiker en *f* 115.— voor Koffij, van hier en Samarang naar Rotterdam. *Maria Veronica* (Holl.) *f* 120.—, voor Suiker @ *f* 110.—, voor Tabak van hier en Soerabaja naar Amsterdam. *Johann Lange* (Brem.) Sloot charter af naar Holland doch bleven koersen geheim. *Antonia*, (Hamb.) werd tot geheime prijs opgenomen naar de Golf van Perzie. *East Indian*, (Amer.) te Samarang ladende met bestemming naar Falmouth, koersen geheim. *Adelicia*, (Eng.) in Melbourn gechartered voor eene terugreis en laadt hier en op de Oost kust tot onbekende cijfers. *Charlemagne*, (Fr.) laadt voor eigen rekening met bestemming naar **Bordeaux**. *Jacoba Helena*, (Holl.) *f* 115.— voor Suiker van Soerabaija en Passoeroean en *f* 110.— voor Suiker en *f* 105.- voor Koffij van Samarang naar Rotterdam. *Hussar*, (Amer.) werd voor Amsterdam opgenomen doch bleven koersen geheim.

Vrachten soutineeren zich vrij goed en alle disponiebele schepen hebben successivelijk emplooi gevonden.

Wisselkoers. Op *Holland* bij het Gouvernement tot 99% verkrijgbaar. Bij particulieren hadden verscheidene afdoeningen plaats tot pari. Op Engeland 6/m z. *f* 11,85. Op Singapore wordt aangeboden @ *f* 2,66. Op China *f* 2,66 nominaal. Op Calcutta *f* 122.— @ *f* 124.— ℔ 100 Cts.

Spetien. *Mexicaansche Dollars* *f* 2,70, met afdoeningen. *Engelsche Souvereinen* *f* 12.80 met verkoopen. *Australische* dito. *f* 12,50 *Dubloenen roode* *f* 38.—, *geele* *f* 42.—. *Tien Gulden stukken* *f* 10,25. *Hollandsche ducaten*, oude *f* 7.—, nieuwe *f* 6.—. *Goud in staven* *f* 40.— @ *f* 45.—, ℔ Reaal naar gelang van gehalte.

Ter bevrachting blijven nu slechts nog over: **Hollandsche**. *Generaal Michiels*, 309 ton. **Hannoversch** *Kroonprins Ernst August*, 609 ton. **Engelsche**. *Launceston*, 327 ton.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 17 TOT 25 SEPTEMBER 1861.

Aanvoer.

Van Glasgow per Hamburg bark *Antonia*, gez. Boek, agt Maclaine, Watson en co.

47/20 ton. steenkolen, 30 vn glas-, 61 krandj. aardewerk, 56 coll. ijzeren dakpannen, 7276 stav en 2571 bund. ijzer, 15 oxh. en 70 vn. bier, 20 kn. koper, 29 coll garen, 223 do. manufact, *Agenten*.
206 coll. manufact, 1 vt. houtwerken, 74 krandj. aardewerk, *Martin, Dyce en co*.
32 stav. ijzer, 142 coll. manufact., *Pitcairn, Syme en co*.
30 bn. en 3175 coll. manufact., 2 do. garen, 7 do kazen, *Wilson en co*.
50 vn. cement, 37 kn. wijn, 52 coll. manufact., 2 do. gereedschappen, 1 wagen, 8 coll zadelwerk, 28 kn. en 112 stav. ijzer, 10 vs. spijkers, 220 ijzeren bladen, *Adam en co*.
47 coll. vilt, 62 do. manufact, *Borneo Comp. Limited*.
32 coll. manufact, *Burt, Myrtle en co*.
10 coll. manufact., 62 krandj aardewerk, *Hunter, Houghton en co*.
8 coll. diversen, *John Pryce en co*
9 coll. manufact., *Busing, Schröder en co*.
8 coll. manufact, *C. Bahre en G Kinder*.
2 coll. diversen, *W. Cores de Vries*.
25 coll manufact., *Maclaine, Watson en co*.
37 hammen, 25 pond worst, *Order*.
100 vn. cement, 2 do. ijzerwerk, 8 kn. en 4 coll. manufact., 2 do. karpetten, 1 kt. kramerijen, *Reynst en Vinju*.

Voor Soerabaija.

44 krandj. aarde-, 16 coll. ijzerwerk, ...

Van Nederland per Ned bark *Hendrik Ido Ambacht*, gez. Bijl, agt. Busing, Schröder en co.

een partij steenkolen, *W. Cores de Vries*.
100 vs. specie, *N. H. M.*
100 hammen, 14 boss touw, *Gezagvoerder*.

Van Nederland per Ned. bark *Tollens*, gez. Verhagen, agt. Busing, Schröder en co.

80 kn. en 409 ps. ijzerwerk, 20/m vuurvaste steenen, een kolom, 2 potten, 65 lantaarn, 22 pijp. ... . *Gasfabriek*.
een partij steenkolen, *W. Cores de Vries*.
60/2 en 25/1 en 80 3/4 led. leggers, *Busing, Schröder en co*.
90 hammen, 100 vs. verf, 100 kruik olie, 100/2 led. leggers, 4 vn. en 2 kn. provisien, 2 do. vruchten op water, *Gezagvoerder*.
25/1 led. leggers, *Order*.

Van Nederland per Ned. bark *Antonia Petronella*, gez. Voorendijk, agt J. F van Leeuwen en co.

7 kn. manufact., 2 do. papier, *Dümmler en co*.
2 kn. gelakt en 6 do. leder en houtwaren, 2 do. kleederen, 4 do. manufact., *Pandel en Stickans*.
7 kn. manufact., *Niederer en co*.
2 kn. ijzerwerk, 100 do. provisien, 12 do. beschuit, 7 do. .... 2 rijtuigen en toebeh, 9 kn. ... . *H. en A. Straus*.
18 kn. papier, 14 do. bitter, 50 hammen, 2 vn. zwavel, 1000 keld. genever, 179 kn. wijn, 4 do. laken, 100 vs. boter, 379 coll. manufact., *J. F. van Leeuwen en co*.
23 kn. kramerijen, 12 do. pleetwerk, 2 vn. ijzerwerk, 3 kn kat. modewaren, 1 kt. speelkaarten, 10 kn. lucifers, 20 do. papier, *Gumprich en Strauss*.
50 kn. glaswerk, 25 do. genua olie, 20 do. madera, *Engelhard en co*.
5 kn. porcelein, *Picart*.
4 kn. manufact., *E. Moormann en co*.
2 md. wijn, *van der Hoeven*.
25 kn. besSen genever, 3 do. kramerijen en lucifers, *van Kloeff en co*.
20 kn. bessen genever, 25 do gedisteleerd, *van Ommeren, Rueb en co*.
1 kt. diversen, 19 kn. spiegels en lijsten, *Order*.
200 vs. boter, *Landberg, Bezoet de Bie en co*.
1 kt. diversen, *Kegel*.
1 kt. diversen; *van Berensteijn*.
400244 pond steenkolen, *W. Cores de Vries*.
24 coll. manufact, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co*.
18 coll. manufact., *Schimmelpenninck en co*.
1 kt muziek instrument, *Hagedorn, Plump en co*.
10 kn. provisien, 25 hammen, 1 kt. schoenen, 80 roll. zeildoek, 1 kt. schilderijen, *Gezagvoerder*.
10 vs. zilver munt, 398 coll. manufact., *N. H. M.*

Van Nederland per Ned. schip *Straat Balie*, gez. de Jong, agt. Paine, Stricker en co.

een partij steenkolen, *W. Cores de Vries*.

Van Amsterdam per Ned. bark *Tjilingsie*, gez. Ouwehand, agt. Arnold en Zonen.

100 keld. lijnolie, 400 vs. staal, 23 kn. ijzerwerk, 7415 stav. en 18 boss. ijzer, 170 do. band en 234 st. giet ijzer, 2 kn. pianos, 1 kt. hemden, 3 coll. koper, 2 kn. papier, 6 do. provisien, 120 vn. bier, 194 coll. manufact., *Agenten*.
100 keld. lijnolie, 100 kn. manufact., *J. Cezard en co*.
110 vs. spijkers, 8 bn. dekens, 5 do. rood garen, *Dümmler en co*.
4 kn. manufact., 10 do parapluien, *Pandel en Stickans*.
20 bn. zakken, *Metzendorff Wilmans, Ruys en co*.
118 coll manufact, *Busing Schröder en co*.
2 kn. en 50 ps. hammen, 2 kn ger. spek, 6 do. likeuren, *van Kloeff en co*.
100 hammen, 6 kn provisien, 1 kt manufact., *Arnold en Zonen*.
887 kn, 10 vn en 4 bn. *C. Bahre en G. Kinder*.
100 keld lijnolie, 25 do touw, *Jacometti en co*.
7 coll dekens, *Engelhard en co*.
100 vn. bier, *J F van Leeuwen en co*.
26 kn. manufact, *H Kopersmit en co*.
4 bn. manufact., *Order*
30 coll. manufact, *Schimmelpenninck en co*.
80/m pond. steenkolen 10 vs zilver munt, *N. H. M.*
66 kn. manufact., 125 vs. boter, *E. Moormann en co*.

Voor Soerabaija.

3 kn., 11 coll. en 4 bn. manufact, 100/m ℔ steenkolen, 60 keld. lijnolie, ...

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Weltevreden*, gez. Mooi, agt Paine, Stricker en co.

25 vs. boter, 8 kazen, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
145 pic. rotting, 400,46/100 do oude kope en duiten, 3000 do. koffij, 5500,63/100 do suiker, 712,024/1000 do. thee, 642,128/1000 do. Kaneel en 3 kn. kaneel olie, 2 do. jap. sago, *N. H. M.*
4 kn gouv goederen, *Gouvernement*.
7 kn lakwerk, *Lohr*.

Naar Nederland via Cheribon per Brem. schip *John Lange*, gez. Lamke, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

874 pic. rotting, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co*.
1181 pic suiker, *C. Bahre en G Kinder*.

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Susanna Johanna*, gez Lammert, agt Hagedorn, Plump en co.

14 kn. kap en zaagmessen, 10/2 led. leggers, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
22 kn. rhijnwijn, 1 kt. harmonicas, 65 vn. spijkers, 1 kt. lepels en vorken, *Pandel en Stickans*.
9 banken, 4 wipstoelen, 8 tafels, 2 consoles, 4 knapen, *Munder*.

Voor Nederland.

350 pic. tin, 2000 do. koffij, 75 do. rotting, *N H M*.

Naar Singapore per Amerik schip *Talbot*, gez. Waleson, agt. Paine, Stricker en co.

220 ton. steenkolen, *Aan boord gebleven lading van Sijdney*.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned schip *Koninkl. Ned. Yachtclub*, gez Zeck, agt. van Ommeren, Rueb en co.

De aan boord gebleven lading van Nederland voor Soerabaija.

175 kn. manufact, 1 kt. en 2 pak. monsters, *N. H. M.*

Voor Nederland.

400 pic. tin, *N H M*.

Naar Nederland via Soerabaija per Hamb. schip *D. F. Weber*, gez. Luse, agt. Busing, Schröder en co.

De lading van Engeland bestemd voor Soerabaija

850 pic. rotting, *Busing, Schröder en co*.

Naar Nederland via Cheribon per Ned. schip *Grootdwad*, gez. Kamminga, agt. van Ommeren, Rueb en co.

50 hammen, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.
1 pak. goenie garen, *N. H. M.*

Voor Nederland.

500 pic. tin, 200 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per Ned. schip *S. van Heel*, gez. Dietz, agt. J. Cezard en co.

Voor Samarang.

10 kn. meubelen, *Gebr. Roselje en co*.
3 kn. provisien, *J. Cezard en co*.

En de aan boord gebleven lading van Nederland voor Samarang en Soerabaija.

Voor Nederland.

3000 pic. koffij, 50 do. rotting, 450 do. tin, *N. H. M.*

Naar Nederland via Tagal en Samarang per Ned. bark *Nederland en Oranje*, gez. Rosier, agt. Busing, Schröder en co.

1929 pic. koffij, 160 do. rotting, 108 do. gomelastiek, *Busing, Schröder en co*.

Naar Australie per Eng. brik *Spray*, gez. Hillman, agt. Maclaine, Watson en co.

7,52/100 pic. rotting, 950,55/100 do. suiker, *Mac. Neill en co*.
1163 pic. suiker, 20 do. rotting, 75 do. witte en 290 do. zwt. peper, 160 do. rijst, 25 do. rotting, 160 do. koffij, 4 do. foelie, 5 vn. bier, uit entrep., *Maclaine, Watson en co*.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 2 October 1861, Nº. 79.

Volkomene Genezing

van Likdorens, Eelt, in de teenen groeijende nagels en alle andere gebreken aan den voet, volgens een bijzondere en nieuwe méthode zonder de minste pijn te veroorzaken.

Ter voldoening aan de aanzoeken van verschillende voorname familiën aan

Mr. LEVI,

tijdens zijn verblijf te **CALCUTTA** gerigt, om ook deze stad te bezoeken, heeft hij de eer zijn aankomst te ***Batavia*** te berigten, maar, met het oog op de vele verbindtenissen elders, moet hij er bijvoegen, dat dit verblijf slechts ***zeer kort*** zal zijn. Weshalve zij, die genegen zijn hem te raadplegen verzocht worden dit spoedig te doen.

Mr. Levi, No. 3, Conduit Street, Regent Street, London en No. 30 bis Rue de Rivoli, Paris, Chiropodist van Z. K. M. Napoleon III, Keizer der Franschen, en van de Koninklijke familie en den adel van Groot-Brittannië, is ***dagelijks te spreken*** — uitgezonderd des Zondags — des morgens van 9 tot 's namiddags 5 uur, in het ***Marine-Hotel*** te ***Batavia***, No. 24.

Copies of Testimonials.

(*From His Imperial Majesty Napoleon III, Emperor of France.*)

Je certifie que M. Levi enlève les cors avec une extrême habilité. Louis Napoleon Bonaparte.

(*From His Grace the present Duke of Cleveland.*)

I certify that Mr. Levi has completely cured my corns. Cleveland.

(*From His Grace the present Duke of Hamilton.*)

I certify to the skill of Mr. Levi.
August 8, 1855. Douglas and Clydesdale.

(*From His Grace the Duke of Leeds.*)

I consider that Mr. Levi is a very clear operator for corns, as he has abstracted several very painful ones for me this morning, without the smallest pain. Leeds.

(*From the Most Noble Marquis of Landsdowne.*)

Mr. Levi extracted a corn from me with perfect facility and success. Landsdowne.

(*From the Most Noble the Marquis of Thomand.*)

I certify that Mr. Levi extracted corns from me four years ago, and that I have not suffered any inconvenience since. Thomand.

(*From the Right Hon. the present Earl of Home.*)

I certify that, after two years' trial, I can declaer that Mr. Levi's treatment is effectual.
London, May 18, 1840. Douglas.

(*From Robert Ferguson, Esq., M. D., Physician in Ordinary to Her Majesty the Queen of Great Britain.*)

Mr. Levi has most skilfully extracted two corns from my feet, without giving me the slightest pain.
Robert Ferguson, M. D.
9, Queen St., May Fair, London, March 3, 1858.

(*From the Honorable Sir Barnes Peacock, Chief Justice, Vice-President of the Legislative Council, &c.*)

I certify that Mr. Levi has extracted a corn for me without the slightest pain.
Calcutta, 18th March, 1861. B. Peacock.

(*From Colonel H. Marshall, Military Secretary to Government.*)

I certify that Dr. Levi extracted several corns for me without the slightest pain.
Madras, 6th April 1861. H. Marshall, Colonel.

(*From A. Macrae, Esq., M. D.*)

I can testify from personal observation to the skill and success of Mr. Levi in the extraction of corns. He operates without inflicting the slightest pain.
Calcutta, 31st January, 1861. A. Macrae, M. D.

(*From L. Carmichael, Esq.*)

Dr. Levi has afforded me great relief by extracting several corns of long standing from my feet, very skilfully and without causing any pain, and I can strongly recommend him to those who suffer from corns.
L. Carmichael, No. 10, Raneemoody Gully.
Calcutta, 12th February, 1861.

(*From Major Walter Birch.*)

Certified that Mr. Levi has extracted several painful corns from my feet with great skill.
Walter Birch, Major, H. M. 6th. Regt. B. E. T.
Calcutta, 18th December, 1860.

(*From — Pereira, Esq.*)

Dr. Levi has extracted several very painful corns from my feet with great skill and without the slightest pain.
— Pereira, 5, Wellesley Place.
Calcutta, 18th December, 1860.

Behalve bovenstaande authentieke getuigschriften, heeft hij nog duizende anderen in zijn bezit (waaronder van dames uit de hoogste standen), welke men desverkiezende kan inzien, wanneer men hem raadpleegt in het ***Marine-Hotel alhier***, ***No. 24***. (3392)

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchturgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
" Poerwakarta bij A. BÉDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).

(3355) GEBRS. BEIJNON.

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel ingevallen van waterzucht is, naar wij hooren met ongelooofelijk goed volg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de curculatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophonden.

De zalf van Holloway wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Doosjes Pillen à f 1.— f 3.— f 5.—.
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
" Banjoemaas	" M. S. Cheriman.
" Soeracarta	" W. Veldman.
" Djocjocarta	" Buijn & Co.
" Salatiga	" F. Kruthoffer.
" Tagal	" Wed. Dort.
" Cheribon	" W. Galistan.
" Cheribon	" M. Blok en Co. (3354)
" Samarang	" H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & Co.,

Ingenieurs van York Place Ironworks,

ABERDEEN & *Bucklersbury*, LONDON,

Fabrikanten van Stoommachines en Ketels, Waterbouwkundige Toestellen; IJzeren Schepen en Praauwen; gegoten en geslagen IJzeren Spanten, Spoorweg-, Dok- en Haven-IJzeren Materialen, etc., etc.,

nemen de vrijheid Fabriekanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

Zaagmolens,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMPMACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

Juist van ENGELAND ontvangen:

TWEE GROOTE EN VERMOGENDE STOOM-SUIKERMOLENS,

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbeld stel luchtledige pannen (Vacuumpans),

bestaande uit *Twee Koperen Howard Pannen*, elk van 6 voet en 6 duim diameter met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

als ook:

TWEE WETSELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Als ook bieden zij Te Koop aan

Eenige superieure PERSPOMPEN,

pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vullen.

(3395) PITCAIRN, SYME & Co.

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co.,

Amsterdam.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten, hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eenige stellen Centrifuges

met drijfwerk compleet.

EENE HORIZONTALE

STOOMMACHINE

van 6 paarden kr. en Stoomketel van 10 p. kr., hooge drukking met overbrengende beweging, liggende *alhier*.

Een Suikermolen,

met cylinders van $24\frac{7}{8}$ × 51 Eng. duimen met Waterwerk en **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende te **Soerabaija**).

DRIE COMPLEETE

DISTILLEER-TOESTELLEN

ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres, één toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.

Zij ontvingen nog per ***Estafette***, liggende bij de Heeren **Van den Broek** en **Veeckens**, te ***Samarang***:

EEN SUIKERMOLEN

met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven,

Zij verwachten per ***Henriette Geertruida***, om in Augustus van dit jaar uit *Amsterdam* te worden afgescheept, de volgende

Machinerieën.

Eene compleete VACUUM-INSTALLATIE met eene pan van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter.

EEN SUIKERMOLEN

met cylinders van $24\frac{3}{8}$ × 51 Eng. duimen, met 1 stel kamraderen en waarloozen topcylinder.

EEN SUIKERMOLEN

van $24\frac{5}{8}$ × 51 Eng. duimen met 4 stel kamraderen en waarloozen topcilinder.

EEN SUIKERMOLEN,

met cylinders van $24\frac{3}{8}$ × 51 duimen, en eene zijde van kamwielen voorzien.

TWEE SUIKERMOLENS

met cylinders van $19\frac{5}{8}$ × $35\frac{1}{4}$ Eng. duimen, waarvan een **met waterwerk.**

Eenige enkele CENTRIFUGE-TOESTELLEN in stellen van 2, 4 en 6 met drijfwerk compleet.

Twaalf stuks Crush- of Breekmolens,

om met de hand of met stoom gedreven te worden.

Eenige stellen SUIKERPANNEN

voor Batterijen, etc., etc.

Zij verwachten mede om ***uiterlijk einde October*** van dit jaar te worden afgescheept, ***voor de volgende oogst*** te kunnen gebruiken:

EENE COMPLEETE VACUUM-INSTALLATIE,

met twee pannen van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels van 35 p. k. hooge drukking, 3 geslagen ijzeren Ontvangers en pijpen tot verbinding.

Terwijl te ***Amsterdam*** in aanmaak is, om spoedig afgescheept te worden:

Eene compleete Vacuum-Installatie,

met **twee** pannen van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels, elk van 35 p. k., hooge drukking, 3 geslagen ijzeren ontvangers en pijpen tot verbinding.

EEN STOOMWERKTUIG

van 4 p. k. hooge drukking en zonder Stoomketel.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

(3391) DÜMMLER en Co. en

bij den Heer E. J. EVERTS, te ***Solo***.

Brand
ASSURANTIE COMPAGNIE
te Amsterdam.

Kapitaal 1.300000.—Gulden.

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij-, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premiën en gewone Conditiën.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & Co., Batavia.
McNEILL & Co., Samarang.
(3399) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

Voorhanden bij H. M. VAN DORP, te *Batavia*:

Agenda voor 1862. . . . *f* 5,—
Zak-Almanak voor huishoudegebruik. . . . . . „ 2,—
Kantoor-Almanak voor 1862, *opgeplakt* . . „ 1,50
Idem *onopgeplakt* . . „ 1,—
(3406)

School-Handel
G. KOLFF EN Co. Batavia.
voor
Privaat en Klassikaal Onderwijs.

SIJDOW'S GROOTE WANDKAARTEN, Planiglobe met de 5 Werelddeelen, keurig op linnen en rollen geplakt per stel van 7 Kaarten . . . . . *f* 100.—
DE ZOOGDIEREN, Systematisch in kleuren afgebeeld op een Wandkaart met linnen en rollen *f* 18.—
EICHMAN, VADERLANDSCHE HISTORIEPLATEN, 61 fraaije platen opgeplakt. . . . . . . *f* 50.—
BRUGSMA, PLATEN voor AANSCHOUWELIJK Onderwijs, 32 platen opgeplakt . . . . . . *f* 35.—
(3370)

Nationale
Hollandsche Speelkaarten,
in doozen van 2 spellen.

Te bekomen bij
(3368) W. OGILVIE.

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, te *Batavia*, is uitgegeven en gratis verkrijgbaar:

Eene nieuwe verminderde Prijslijst van de voornaamste
Hollandsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Dag- en Weekbladen en Tijdschriften.

☞ HEEREN GEABONNEERDEN op diverse Periodieken worden verzocht opgave te doen, of zij hunne Abonnementen voor 1862 wenschen te vervolgen, zullende anders de toezending worden gestaakt. (3413)

Voor Ouders!!

Bij G. KOLFF EN Co., te *Batavia* en hunne *firma* te *Samarang* ontvangen het beroemde werk:

Fröbel's Praktisch Handboek,
om KINDEREN van 2 tot 8 jaar al spelende en gemakkelijk bezig te houden met 80 *ophelderende Platen.*

Prijs franco per post *f* 10,—. (3369)

Door den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, zal binnen weinige dagen worden verzonden het PROSPECTUS van een Boekwerk getiteld:

Handleiding tot beoefening van de regtspleging bij de Landmagt,
gevolgd door
het Crimineel Wetboek en het reglement van krijgstucht of discipline voor het krijgsvolk te Lande, ingerigt ten dienste van het Leger in Nederlandsch-Indie,
door
Mr. W. B. VAN DER HOUT.
(3404)

Heden is bij den Ondergeteekende verschenen:

Op de grenzen der Preanger
DOOR
Dr. J. ten Brink.

1 deel, Formaat der bekende Guldens editie. *f* 2,50. Franco per post *f* 3,—
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, September 1861. (3394)

Stoomboot OENARANG.

Het vertrek dezer Boot naar

Samarang en Soerabaija,
is bepaald:
op den 4den en 19den October.

Nadere informatien bij
de Agenten,
(3416) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Het vertrek van de Stoomboot

PALEMBANG PAKKET,

Kapt. J. F. SCHEEL is bepaald:
den 5den October 1861 naar PALEMBANG.
„ 19den October 1861 naar CHERIBON.
„ 25sten October 1861 naar DE LAMPONGS.
„ 31sten October 1861 naar CHERIBON.

de Agenten,
(3362) BUIJS, JACOBSEN EN Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang.*
(3356)

Met het Ned. Barkschip
VRIENDENTROUW,
Kapt. D. GREVELINCK.

bestaat eene **goede gelegenheid** voor passage naar NEDERLAND.

Informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Hôtel des Indes en bij
de Agenten,
(3375) B. KOPERSMIT EN Co.

Passage naar Rotterdam
wordt aangeboden met het Nederl. Barkschip
SUSANNA JOHANNA
gevoerd door kapitein LAMMERS.

Deze bodem heeft eene fraaije kajuit met doelmatige inrigting, vooral geschikt voor eene familie.

Het vertrek zal in de eerste dagen van October van hier plaats hebben.

Adres bij
de Agenten,
(3359) HAGEDORN, PLUMP & Co.

Passage naar Nederland
Het Nederlandsch fregatschip
Jacob Roggeveen,
Kapitein J. VOS VAN MARKEN,

wordt door ondergeteekenden in 't bijzonder repatrieerenden aanbevolen. Hetzelve voert een geëxamineerd Doktor, heeft eene perfecte badkamer en biedt voor 't overige de meest mogelijke logeable inrigtingen aan.

Het vertrek zal omstreeks half November van hier kunnen plaats hebben.

Nadere informatiën bij
de Agenten alhier,
J. CEZARD & Co.

Te *Samarang* bij de Heeren DORREPAAL & Co.
» *Soerabaija* » » » FRASER, EATON & Co.
(3358)

Het snelzeilend en welbekende Ned. Clipper Barkschip
Jacoba en Christina,
gevoerd door Kapt. T. P. J. JASKI,

voorzien van ruime hutten en kajuit en verdere gemakken tot den overvoer van familien, zal in het begin van November van hier naar **NEDERLAND** vertrekken.

Aan boord van dezen bodem bevindt zich een bekwaam **geneesheer.** Repatrieërende familien van deze buitengewone gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich te adresseren bij den Gezagvoerder en alhier bij
de Agenten,
(3403) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Amsterdam
wordt aangeboden met het Nederl. Schip
WILLEM DANIEL,
Kapt. A. J. DE JONG.

Dit Schip is voorzien van alle mogelijke gemakken voor eene aangename overtogt vereischt, en is bijzonder geschikt voor het overbrengen van familiën.

Medio November zal deze bodem gereed zijn de reis naar NEDERLAND te aanvaarden.

Nadere informatien bij
de Agenten,
(3410) PAINE, STRICKER EN Co.

In Lading naar Tjilatjap,
het Ned. Brikschip
HENRICA,
Kapt. A. H. STRACKHOLDER,
om 8 **dezer** derwaarts te vertrekken.

Voor informatien bij
de Agenten,
(3419) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

De Becijferingen van den Heer van Bosse.

II.

Ons tweede bezwaar tegen de becijferingen des Heeren van Bosse is, dat zij naar onze meening op onderscheidene plaatsen onjuist zijn.

Ter regtvaardiging dezer uitspraak zullen wij ons bepalen bij de wederlegging van eene der belangrijkste stellingen des schrijvers, omdat zij tevens als het ware het brandpunt uitmaakt van alle de berekeningen die in het vlugschrift voorkomen.

Zij is deze:

Uit de Cijfers, door den Heer van Bosse medegedeeld en welke uit de regeringsverslagen getrokken, als juist kunnen worden aangemerkt, blijkt, dat de som der *werkelijke* batige sloten der Indische Geldmiddelen in de jaren 1848—1858, de som der in die jaren *uitge-*

keerde batige sloten overtrof met *f* 11,185,116.—

Daaruit werden betaald de subsidiën aan West-Indie in dezelfde jaren . . . . » 8,118,066,—

Er is voorts in die jaren voor derden meer uitgegeven dan ontvangen . . . . » 2,634,600,—

f 10,752,666,—

Er is dus overgebleven *f* 430,450,—

Gaat men hierbij na, welk het bedrag was van het *Indisch te-kort* in die jaren, en van hetgeen uit Nederland tot *dekking* daarvan is uitgezonden in dezelfde jaren, dan vindt men dat juist diezelfde som *f* 430,450 *meer* uit Nederland is verzonden, dan tot dekking van het te-kort noodig was.

De rekening komt dus, dit erkent de Heer van Bosse zelf, volkomen goed uit; echter hij voegt er bij: *slechts schijnbaar.*

Namelijk bij de opname van de Kas onder Ultimo December van elk Boekjaar, wordt van het saldo hetwelk alsdan gevonden wordt, het meerdere dan het Indisch administratief kapitaal van 12½ millioen, als *ontvangst* op de *begrooting* van het volgend boekjaar gebragt.

Nu zou men meenen, zoo redeneert de schrijver verder, en de bovenstaande cijfers *schijnen* het te bevestigen, dat ten gevolge der overbrenging telken jare van het *meerdere* dan het administratief kapitaal op een volgend boekjaar, dat kapitaal steeds ongeveer *even groot* moet blijven.

Immers de Indische kas heeft gedurende elf jaren slechts *f* 430.450 meer uit Nederland ontvangen dan tot dekking van het tekort werd gevorderd.

Op 31 Dec. 1848 intusschen bedroeg het administratief kapitaal eene som van *f* 13.888.188.

Op 31 Dec. 1858 bedroeg het daarentegen *f* 23.763.645.

De rekening komt dus *geenszins uit*, zegt de Heer van Bosse; en dit vreemde verschijnsel verklaart hij op de volgende wijze.

Zoo dikwijls, bij het opmaken eener Indische *begrooting*, het feit wordt geconstateerd, dat het administratief kapitaal de som van 12½ millioen overtreft, wordt dat *meer* als post van ontvang uitgetrokken. Maar als de *rekening* wordt opgemaakt, dan brengt men het *meer niet in ontvang!* De som, die tot dekking van het Indisch te-kort wordt *geraamd*, wordt altijd getrouw door het departement van Kolonien overgemaakt, en op die wijze wordt het *werkelijk* koloniaal batig slot kunstmatig verminderd. Men stapelt dan reserves in Indie op: men verzamelt daar op bedekte wijze reserve-fondsen. Eindelijk: het is onwederlegbaar, dat om de uitgaven van 1859 te bestrijden, en tevens een grooter *batig slot* uit te keeren, men de in Indie opgepotte batige saldo's van vroeger heeft aangesproken.

Tot zoo ver de heer van Bosse.

Dat het *meer* boven het administratief kapitaal op de *begrooting* van het volgend boekjaar wordt gebragt, en niet wordt overgemaakt naar Nederland, is duidelijk. In het volgend jaar toch zijn die gelden in Indie benoodigd tot den inkoop van producten, en de in ontvangstelling op de volgende begrooting bespaart derhalve eene noodelooze remise.

Heeft nu de inkoop en overzending der producten plaats gehad, *in de koopsom waarvan het meer begrepen is*, alsdan wordt dit door den Minister van Kolonien op diens *rekening in ontvang gebragt.*

En naardien nu de koloniale schatkist bestaat uit twee groote onderdeelen; te weten: een gedeelte der kas in Indie, onder beheer van den G. G.; en een gedeelte in Nederland onder direct beheer van den M. v. K., — welke te zamen dus één geheel uitmaken — zoo volgt daaruit dat het *meer* op de *begrooting* in ontvang gesteld, wel deugdelijk *evenzeer* op de *rekening* als ontvang voorkomt.

Inderdaad het is te verwonderen hoe de Heer van Bosse heeft kunnen nederschrijven: maar als de *rekening* wordt opgemaakt, brengt men dat *meer niet in ontvang.*

Het is duidelijk dat de illusie van opgepotte batige saldo's daarmede verdwijnen moet.

Thans met de cijfers de proef op de som.

Op 31 Dec. 1858 bedroeg het administratief kapitaal *f* 23.763.645. (corrige) *f* 23.642.035

hiervan af het bepaald bedrag van - 12.500.000

alzoo *meer*, op de *begrooting* van 1859 in ontvang te stellen . . . . *f* 11.149.035

Het *geraamd tekort* in 1859 bedroeg, en alzoo zou de Minister ook hebben behooren over te maken . . . . - 20.197.185

Hij heeft slechts overgemaakt . . . . . - 13.047.776

Alzoo minder dan geraamd was. . *f* 7.149.409

Het *meer* op de *begrooting* van 1859 in ontvang gesteld is . . . . - 11.149.000

Hiervan af het niet overgemaakt geraamd tekort . . . . - 7.149.000

f 4.000.000

Dit *meer* van *f* 4.000.000 is verrekend me het rendement van verkochte suiker.

En de slotsom is, dat ten gevolge der in ontvangstelling van het *meer* dan het administratief kapitaal onder ultimo Dec. 1858, eerst op de *begrooting* van Indie, en daarna op de *rekening* des Ministers, het administratief kapitaal is teruggebragt op het oude cijfer van 12½ millioen, en het surplus daadwerkelijk is overgemaakt.

Dat het administratief kapitaal onder 31 Dec. 1858 onmatig groot was, en dat zulks het gevolg was van eene fout, is waar, doch die fout lag niet in het *stelsel* van boekhouding, maar in eene verkeerde raming van den Directeur van Financien Vemer.

Deze had het *te kort* graamd op *f* 19.547 901.

Het had echter moeten wezen . . . » 12.797.702.

weshalve *dien ten gevolge* zeven millioen te veel is overgemaakt, edoch geenszins *ten gevolge* van verkeerde boekhouding en verzwegen posten.

Deze fout des Heeren Vemer is trouwens eene bekende geschiedenis.

Slotsom is:

De vaststelling der Indische begrooting bij de wet is noodig, niet omdat de tegenwoordige rekeningen onbehoorlijke staatsbegrootingen zijn — want het zijn geen staatsbegrootingen; *ook niet*, omdat de indische boekhouding zoodanig is ingerigt, dat de Minister van kolonien bedektelijk batige saldo's zou kunnen oppotten — want de Indische boekhouding is niet zoodanig ingerigt — *maar* de vaststelling der Indische begrooting bij de wet is noodig, en een behoorlijke staatsrekening wordt gevorderd, omdat de vertegenwoordiging regt heeft in het *inwendig* bestuur der Kolonien een blik te slaan en de daar gedane ontvangsten en uitgaven te beoordeelen en te regelen.

B.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Wij vestigen de algemeene aandacht op de gelegenheid welke door de Regering is opengesteld ter inzending van voorwerpen voor de Algemeene Tentoonstelling van Nijverheid te Londen in 1862.

Het ware wenschelijk geweest dat deze gelegenheid vroeger ware bekend gesteld, naardien het te vreezen is, dat de thans verleende tijd te kort is om op eene behoorlijke wijze aan het doel te beantwoorden. Men kan hier niet zeggen:

In magnis voluisse sat est.

Van onderscheidene zijden worden wij uitgenoodigd de aandacht der Policie te stellen op het langdurig openblijven der gleuven ter legging der gaspijpen.

Gedurende de drie maanden dat de wegen thans reeds zijn opengegraven, hebben bereids onderscheidene ongelukken plaats gegrepen.

In de *Jav. Courant* van jl. Zaturdag komt voor een besluit van den Vice-president van den Raad, Waarnd. Gouv.-Gen. van N.-I., waarbij bepaald wordt, dat de inkomende regten gedurende het 4de kwartaal 1861 zullen worden geheven volgens het tarief van prijzen, vastgesteld voor het 3de kwartaal.

Aanstaanden Donderdagavond zal de heer Risley een tweede Voorstelling geven van het Panorama, en Zaturdag avond een nieuwe in het Cirque.

Aangekomen Vreemdelingen

VAN 28 SEPTEMBER TOT 1sten OCTOBER 1861.

MARINE HOTEL. Manussen, van Nederland.— Muller, van Idem. — Parker de Jonge, van Idem. — Ruijsch Lehman de Lehusfeld, van Idem. — de Vries, van Idem. — Noorduin, van Idem. — Westerouen v. Meteren, van Idem. — de Hart, van Idem. — van Nuijs, van Idem. — M. van Rijn van Alkemade, en C. van Rijn van Alkemade, van Pasoeroean.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Wolterbeek, van de Reede. — Court, van Onrust. — Bianchi, van Batavia. — van Broekhuijzen, van de Reede. — Reeringh, van Idem. — Borgerhof van den Berg, van Idem.

JAVA HOTEL. Brunis en Echtgenoot, van Tantjang Lanpan. — Engelhard. van Samarang. — de Haas en Echtgenoot, van Amsterdam. — Winterinck en Echtg., van Onrust. — Lomberg en Echtg., van Idem. — Behrens en Echtg., van Liverpool. — Strackholder, van China. — Voogd v. d. Straaten, van Samarang. — Sernie, van Onrust. — Crowell en Echtg., van Melbourne. — Mos, van Macao. — Vassen, van Makassar. — Wupper, van Buenos Ayres.

HOTEL WILLEM II. Courier dit Dubikart, van de Reede. — B. von Liebeherre, van Mr.-Cornelis.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 28 SEPTEMBER TOT 1 OCTOBER 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Oenarang, kapt. S. van Hulstijn, de hh. Happé, Baumgarten, Raaf, Demeterus, Essers, du Puij en Echtg., Mevrouwen Pietermaat en Boers, Mejufvr. Boers en jongeheer de Vogel van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang Packet, kapt. J. F. Scheel, de Resident van Ophuizen, Echtg. en 2 kinderen, offic. van Gez. Bruins, Echtg. en een kind van Telok Betong.

Met de Ned. bark Johannes Anthonius, kapt. A. de Voogd van der Straaten, de heer J. F. D. Engelhard van Samarang.

Met de Ned. bark Minister van Hall, kapt. O. de Haas, Mevrouw de Haas van Amsterdam.

Met de Lubecker bark Emma en Mathilda, kapt. H. J. Behrens, de heer J. Barclay van Liverpool.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 28 SEPTEMBER TOT 1 OCTOBER 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Makasser, kapt. J. C. Bierings, Luitenant kolonel Kroesen, Echtg. en 4 kinderen, 1sten Luitenants van Daalen en Meis, 2den Luitenants Boelsums en Gingen, de hh. W. L. Eijden, J. M. Rust, C. Leydenroth, Lubbens en Echtg. von Hemert, Hulshoff, Hall, Philips, Lawick van Pabst, Mevrouw Meis en Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, kapt. E. Lewis, Kapitein Wollweber, officier van Gezondheid Schneider, echtg. en 1 kind de, hh. R. J. de Saint Aulaine en Echtg. C. W. L. A. van Spall, J. Kelder, Frowijn, echtg. en moeder, Letham, Anderson, Baumgardt, A. C. Sears en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Batavia. — Van gouvernementswege is te Soerabaija publiek uitbesteed de overvoer van 5480 stuks houtwerken van Samarang naar Tjilatjap en van 3080 stuks houtwerken van Samarang naar Padang, respectivelijk tegen betaling van 141 en 99 pCt. der tariefswaarde dier houtwerken.

— Gedurende de maand Julij 1861 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van *f* 857,332,25.

De ontvangst over de eerste zeven maanden van 1861 bedroeg . . . . *f* 5,693,642.82

Hieronder is echter begrepen aan fictieve regten op gouvernements-producten . . . . . *f* 876,332.80⁵

Aan terugbetaalde regt. » 64,588.48⁵

» 940,911.29

Zuivere ontvangst . *f* 4,752,731.33

Gedurende de eerste zeven maanden van 1861 is meer ontvangen dan over dienzelfden tijd:

in 1859 *f* 294,488.84⁵

en minder dan in 1860 » 32,288.66⁵

— Ten aanzien van aardbevingen, binnen Nederlandsch-Indie in den jongsten tijd waargenomen, kunnen wij mededeelen, dat in de afdeeling Soekapoera (Preanger Regentschappen) in den nacht van den 7den op den 8sten September, circa te 11 uren eenige kort op elkander volg-nde, hevige schokken zijn gevoeld, die echter geeneschade hebben veroorzaakt. Te Batoe (regentschap Malang, residentie Pasoeroean) zijn den 6den September des namiddags te 2 uren 10 minuten mede eenige hevige schokken gevoeld. Op het eiland Ternate zijn den 7den Augustus te 11 uren in den morgen en den volgenden dag te 7 uren 25 minuten twee zeer ligte, horizontale aardschuddingen waargenomen. In de Minahassa voelde men aardbevingen op den 20sten Julij des namiddags te 3 uren, op den 22sten des nachts ten 1½ ure, op den 8sten Augustus des avonds te 7 uren, op den 9den op hetzelfde uur en op den 13den des avonds te ½10 uren.

Buitenzorg. — Op Zaturdag den 20sten en 21sten September is de rivier Tjipamingkis, in het district Tjibaroesa, ten gevolge van zware regens buiten hare oevers getreden, waardoor eenige langs de rivier gelegen sawa's zijn verwoest.

De aandrang van het water was zoo groot, dat daarbij zijn medegevoerd eene bamboezen woning met houten stijlen, een karbouwen-kraal en twee karbouwen, welke verdronken zijn.

Menschenlevens zijn er echter bij dat onheil niet te betreuren en de bewoner van het verwoeste huis heeft zijne goederen nog in tijds kunnen redden.

Djokjokarta. — De veeziekte in het regentschap Nangoelan kon worden geacht te hebben opgehouden, daar slechts enkele gevallen van ligteren aard sedert zijn voorgekomen.

Als geneesmiddel is met goed gevolg aangewend het drinken van eene oplossing van roode zwavel in jong klapperwater, alsook het sterk inwrijven van de tong met zout.

Van ziekte gevallen onder het vee in de overige regentschappen is niets vernomen.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo (13 September).— Eene patrouille onder den korporaal Reuter op den 7den September met een gedeelte der bevolking van uit Mataraman naar de moerassen van Tjinta-Poerie gezonden, slaagde er in den opstandeling Tommengoeng Darit te verrassen en hem twee wonden (waarvan eene vermoedelijk doodelijk) toetebrengen, terwijl bij die gelegenheid 3 geweren den onzen in handen vielen, en eenige gevangen gehoudene personen op vrije voeten werden gesteld. Het vijandelijk verblijf werd verbrand.

In de districten Allai en Amandit hadden hoegenaamd geene vijandelijkheden plaats en kwam de vroeger gevlugte bevolking uit de wildernissen in de kampongs terug.

De majoor de Veer de Rochemont is, na de inname vag de sterkte der muitelingen te Batoe Poed naar Tabalonn teruggetrokken, van waar hij den volgenden dag bevolkingspatrouilles liet maken, die de tijding medebragten, dat in den geheelen omstreek geen vijand meer bespeurd werd.

Van de Kapoeas werden geene nadere tijdingen ontvangen. In de beneden-streken bleef het rustig.

Uit de Kahaijan werd niets bijzonders berigt; men vreesde evenwel. dat de onrustige geest, die in de boven-Kapoeas heerscht, ook naar de boven Kahaijan zal overslaan.

Van Koetei zijn geen nadere tijdingen ontvangen.

Celebes en Onderhoorigheden. (Augustus.) — Noorder districten. Het resultaat van het in deze afdeeling ingestelde onderzoek betreffende de nieuwe godsdienstleer, die de Goeroe van Goa, Poea Toemba, aldaar in de maand Julij jl. zou hebben verkondigd en waarvan melding is gemaakt in ons no. van 24 Augustus jl. no. 68, is geweest, dat geene sporen van die leer zijn bevonden. De uit de overige afdeelingen hieromtrent ontvangen berigten hebben doen zien, dat de leer van Poea Toemba aldaar ten eenenmale onbekend is, zoodat deze zaak als geëindigd kan worden beschouwd.

Saleijer. De regenten van Bonerate en Kalaoe zijn den 19den Augustus jl. te Makasser door den adsistent resident en magistraat, bij ontstentenis van den gouverneur ontvangen, en hebben in zijne handen den eed van trouw aan het gouvernement afgelegd. Zij zijn bij die gelegenheid aan hunne verpligtingen herinnerd, en vertrokken op eigen verzoek den volgenden dag met Z. M. stoomschip *Soembing* naar Mangaraaij (Flores). van waar zij naar hunne woonplaatsen zullen terugkeeren.

Ooster-districten. De ongeregeldheden door den zoon van den regent van Baringang in de maand Julij jl. gepleegd hebben volstrekt geene nadeelige gevolgen gehad. Hij. zoowel als zijn medepligtige Masalmering zijn correctioneel gestraft, terwijl bij die gelegenheid vele

hoofden dezer afdeeling bewijzen van goede gezindheid hebben gegeven.

Boni. De ambtenaar Bakkers kwam aan boord van Z. M. stoomschip *Etna* den 15den Augustus jl. van Boni en Loehoe te Makasser terug.

De stand van zaken in Boni was gunstig; in het geheele land heerschte rust. De leenvorst maakte toebereidselen om in den loop van September naar Makasser te komen.

Het militaire graf te Palakka is door de hulp van Z. H. en van verscheidene Bonische prinsen geheel hersteld en verkeert thans in een goeden staat.

Over het algemeen legde de leenvorst bij gelegenheid van het aanzijn van den adsistent-resident Bakkers in Boni eene zeer goede gezindheid aan den dag. De heer Matthes houdt zich thans in het belang zijner taalkundige studien in het rijk van Boni op.

Goa. De vorst van dit rijk woonde op den 5den Augustus jl. met twee zijner zonen de plegtige ter aarde bestelling bij van wijlen den gouverneur van Celebes A. J. F. Jansen en liet den 5den daaraanvolgende het gebruikelijke rouwbeklag doen.

Soppeng. De vorst van dit land bevond zich nog te Labosa en de huwelijksplegtigheid van zijne dochter met Lawonino, broeder van datoe Mario-Riwawo was nog niet geëindigd.

Loehoe. Met den ambtenaar Bakkers kwamen den 15den Augustus te Makasser aan de gezanten van den Pajong van Loehoe, behoorlijk van eene volmagt voorzien, om een tractaat met het gouvernement te sluiten.

De ambtenaar Bakkers was te Loehoe zeer vriendschappelijk ontvangen.

Bima. De besnijdenis en inhuldiging van den jongen sultan van Bima heeft op den 30sten Julij jl. met groote plegtigheid plaats gehad. Zij werd bijgewoond door den kommandant en het état-major van Z. M. stoomschip *Reinier Claeszen.*

Aan den sultan zijn ter zake van gouvernementswege gelukwenschingen aangeboden.

Flores. Z. M. stoomschip *Soembing* vertrok den 20sten Aug. jl. naar Bima en Flores, ten einde het aldaar gestationeerde stoomschip *Reinier Claeszen* af te lossen.

Dit laatste kwam den 25sten Augustus jl. van Flores naar Makasser terug, en bragt zeer voldoende tijdingen omtrent den stand van zaken te Rioem mede.

De gezindheid der hoofden van Rioem jegens het gouvernement bleek zeer goed te wezen en de vriendschapsbetrekkingen, met dat land aangeknoopt, beloven van langen duur te zijn en tot goede resultaten te zullen leiden.

Met uitzondering van de afdeelingen Bonthain en Boelekomba kwamen allerwege in het gouv. Celebes veel koortsen voor.

De vrees voor het epidemisch karakter, dat de koorts in de Ooster-districten aannam, is geweken.

In de afdeelingen Makasser, Noorder- en Zuider-districten viel gedurende deze maand zeer weinig regen; er heerschte een sterke Zuid-oosten wind, bekend onder den naam van Baroeboe.

In de afdeelingen Bonthain en Boelekomba en de Ooster-districten had men dagelijks zware regenbuijen.

Op Saleijer was het weder zacht; de oogst van gierst en djagong is op dit eiland gunstig geweest; het aldaar op nieuw overgeplante New-Orleans en Aegyptisch katoenzaad staat schoon.

In de afdeelingen Makasser en Noorder-districten was de aanslag der vertiening op het padigewas afgeloopen en de bevolking bezig haren padioogst op te schuren. In de Zuider-districten was men allerwege bezig de velden te bewerken voor den aanplant van suikerriet, djagong en andere aardvruchten. In de afdeelingen Bonthain en Boelekomba was de padi-aanplant geheel afgeloopen en stond het jonge plantsoen even als in de Ooster-districten voordeelig.

Met de topografische opname van de Zuider-districten, Bonthain en Boelekomba, waarmede de kapitein der infanterie van Schauroth belast is, is men thans in eerstgenoemde afdeeling begonnen.

De militaire sterkte te Boelekomba is bereids door het civiel bestuur overgenomen.

Op het onder Makasser behoorende eiland Laija ontstond door onvoorzigtigheid brand, waardoor 37 huizen in de asch werden gelegd en eene schade werd veroorzaakt van p. m. *f* 1100.

Te Makasser ontstond mede door onvoorzigtigheid brand, doch tengevolge van spoedig aangebragte hulp werd slechts een huis verbrand; hierbij kwam de persoon om, door wiens toedoen de brand was ontstaan.

Bij het overvaren eener rivier in de Noorder-districten verdronken twee personen, doordien het te zwaar beladen vaartuig zonk.

Eene praauw, varende van Tjikoang en bestemd naar Saleijer, is op de hoogte van Bonthain verongelukt; van het vaartuig of de lading is niets kunnen worden gered; alleen de opvarenden zijn behouden.

De handel bleef te Makasser flaauw.

Aldaar kwamen ter reede van Java en elders: 8 raschepen onder Nederlandsche vlag, 4 raschepen onder vreemde vlag, 32 inlandsche vaartuigen.

Uit de binnen-afdeelingen: 53 inlandsche vaartuigen.

Naar Java en elders vertrokken: 6 raschepen onder Nederlandsche vlag, 2 raschepen onder vreemde vlag, 39 inlandsche vaartuigen.

Naar de binnen-afdeelingen: 49 inlandsche vaartuigen.

In de overige afdeelingen was de praauwvaart als volgt:

	Ingeklaard:	*Uitgeklaard:*
Zuider-districten	42	54
Bonthain en Boelekomba.	61	76
Ooster-districten . . .	29	49
Saleijer.	71	104

Amboina. (Aug.) — De maand Augustus heeft zich gekenmerkt door aanhoudende zware regens, meestal vergezeld van harde winden.

In den nacht van den 18den op den 19den Augustus om 2 uur werden twee schokken van aardbeving waargenomen, waarvan de waarschijnlijke rigting was van het zuiden naar het noorden; schade is daardoor niet veroorzaakt.

De epidemische ziekte (cholerine), die in de maand Julij heerschte, is in de afdeeling Amboina geheel geweken.

Die ziekte was toe te schrijven aan de groote temperatuursverandering, veroorzaakt door de in het begin der maand Julij ingevallene zware regens, vergezeld van hevige windvlagen.

Van de ruim 2000 door die ziekte aangetaste kinderen zijn in genoemde afdeeling 101 gestorven, allen beneden 5 jarigen leeftijd. In de afdeeling Saparoea en Hoeroekoe werden geneeskundig behandeld 1484 zieken, waarvan herstelden 668 en overleden 52, zoodat tot op den 24sten Augustus jl. 764 in behandeling bleven.

In de afdeeling Hila en Larieke werden ruim 200 kinderen geneeskundig behandeld, waaraan 16 overleden; de ziekte is ook daar zoo goed als geweken.

Dezelfde ziekte heeft zich ook op Boeroe voorgedaan, echter van ligten aard; want alhoewel geen enkel huisgezin aldaar verschoond bleef, is er echter niemand aan cholerine overleden.

De kakao-kultuur ging naar wensch.

Den 4den Augustus jl. verliet Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen* de reede van Amboina tot het doen van een kruistogt om de Noord, alsmede om een onderzoek in te stellen omtrent het verongelukken van een schip in Dampierstraat, dat volgens bij het bestuur ingekomen berigt in het begin van dit jaar zou zijn gebeurd.

De *Citadel van Antwerpen* is van dien togt den 14den daaraanvolgende teruggekeerd.

Door den kapitein-luitenant-ter-zee Mossel, kommandant van gemelden bodem, werd medegedeeld dat de *Citadel* den 6den Aug. in Dampierstraat aangekomen en bij het eiland Poeloe Dajan, nabij de kust van Battante is geankerd. Van een Papoeer van die kust vernam men, dat werkelijk in de voorgaande westmoesson omstreeks zes maanden geleden een schip met 3 masten en beladen met rijst op de riffen van het Vuil-eiland is gestrand, dat het zeer spoedig uit elkaar is geslagen, en dat de opvarenden zich met drie sloepen naar Poeloe Sonek achter het Koning Willems-eiland hebben begeven en weinige dagen daarna met een Engelsch schip dat om de oost ging weder zijn vertrokken, terwijl geen van de schipbreukelingen op Poeloe-Sonek is achtergebleven.

Dit verhaal werd bevestigd door zekeren anachoda Tjoepé of Sopo genaamd, thans op Sonek woonachtig, die door een geschrift in staat was te bewijzen, dat het vergane schip was de Oostenrijksche bark *Leruza*, kapitein Poschiek, komende van Siam en bestemd naar China, welks bemanning met uitzondering van den kapitein en stuurman, allen oosterlingen, bij hem anachoda zelven en anderen was gehuisvest geweest, en door hem aan boord van een Engelsch schip was gebragt. Welk Engelsch schip dit is geweest wist hij echter niet op te geven.

Op den 18den Augustus vertrok de *Citadel van Antwerpen* met het doel om de vlag te vertoonen en tevens om eene geschikte plaats op te sporen om schijf te schieten naar Saparoea en keerde den 22sten daaraanvolgende van daar terug.

Ternate. (Julij en Augustus). — De maanden Julij en Augustus kenmerkten zich door slecht weder. Ten gevolge van de vele regens en felle zuidelijke winden heerschten aldaar vele catarrhale ongesteldheden.

Van natuurlijke pokken zijn op de hoofdplaats Ternate in den loop der maand Augustus 5 gevallen voorgekomen, waarvan een doodelijk.

Op het eiland Batjan is de vaccinestof uit gebrek aan sujetten uitgestorven, waarin echter zal worden voorzien.

Den 20sten Julij werden te Ternate eenige ligte aardschuddingen gevoeld. Volgens ontvangen berigt waren de schokken te Batjan en Didinga op Halmaheira heviger. De woning van Z. H. den Sultan van Batjan is daardoor onbewoonbaar geworden. Van ongelukken is niets vernomen. De rigting der aardbevingen was van het Z. O. naar het N. W.

In den avond van den 11den Julij bragt de nieuw opgetreden resident J. Blok Z. H. den Sultan van Ternate een officieel bezoek en werd daarbij vergezeld door den adsistent-resident P. van der Crab, alsmede door eenige officieren van de land- en zeemagt, ambtenaren en voorname ingezetenen.

De resident en gevolg werden bij die gelegenheid overeenkomstig de gebruiken des lands en op de meest heusche wijze ontvangen.

Den 10den Augustus heeft de resident, vergezeld van eenige officieren en voorname ingezetenen, Z. H. den Sultan van Tidore een officieel bezoek gebragt. Bij het dejeuné werd door Z. H. een hartelijke dronk op het Gouvernement en op den resident ingesteld, die door dezen werd beantwoord.

Menado. (Julij en Augustus.) De gezondheidstoestand was gedurende de maand Julij door het heerschen van koortsen ongunstig te noemen. Ofschoon in de maand Augustus op enkele plaatsen nog eenige gevallen van die ziekte voorkwamen, was echter de toestand over het algemeen gunstiger dan in de vorige maand.

Den 8sten Augustus steeg de rivier Totok, ontspringende in het gebergte van dien naam, in de afdeeling Belang ten gevolge van de aanhoudende zware regens tot de verbazende hoogte van 26 voeten boven peil en trad op sommige plaatsen buiten hare oevers, hier en daar in hare vaart eene saboea medevoerende en elders zware boomen ontwortelende.

In de hoofdnegorij Belang stond het water op sommige plaatsen vier voeten hoog op de wegen; bij het pakhuis steeg het tot op één voet.

140 gantangs padi en eene menigte pluimgedierte gingen verloren. Ook werd de groote weg door de negorij zeer beschadigd.

De oogst van padi op drooge velden liep in de maand Augustus nagenoeg geheel ten einde, doch in de afdeeling Tondano stond nog veel onrijp gewas op de sawa's. Veel van het gewas ging verloren door de aanhoudende regens, terwijl een gedeelte almede door veldmuizen en ander gedierte vernield is.

Het openen van nieuwe tuinen werd door het ongunstige weder zeer belemmerd.

Met het zaaijen van miloe ging men voort. De koffij-, kakao-, kokos- en notenmuskaat-aanplantingen verkeerden in vrij goeden staat.

In de pakhuizen werden sedert 1 Januarij geleverd 11,305$\frac{11}{12}$ pikols koffij.

Het product van de kakao-aanplantingen werd op 2100 pikols geschat en is tegen zeer hooge prijzen van de hand gezet. In de maand Augustus stond de prijs van de kakao te Menado op *f* 129 de pikol, een cijfer dat nimmer te voren gekend is.

Gorontalo. Blijkens het verslag van den adsistent-resident over de maand Junij was de gezondheidstoestand goed; het regende dagelijks hevig, waardoor de rivieren gezwollen waren en vele laag gelegen gronden overstroomd werden.

Het rijstgewas, dat tot rijpheid was gekomen, leed veel door deze regens. Het grootste gedeelte echter, namelijk dat van lateren aanplant, werd niet beschadigd.

Met planten werd op sommige plaatsen nog voortgegaan. De maïsaanplantingen leden almede veel door de aanhoudende regens. Op sommige plaatsen zijn zij vernield en kwijnden de reeds opgeschoten planten weg. In de vlakten kon slechts weinig maïs worden aangeplant, daar de grond over het algemeen te drassig was om bewerkt en beplant te worden. De vele regens, gedurende de laatste acht maanden gevallen, waren voor de maïskultuur dan ook zeer ongunstig, waardoor de prijs van dat voedingsmiddel aanzienlijk is gestegen.

De prijs der rijst was van 5 tot 7 gulden de pikol. De maïs werd met vier duiten per pond betaald. De kakao-oogst liep in de maand Junij ten einde. De boomen stonden over het algemeen op de hooge terreinen gunstig en beloofden een ruimen tweeden oogst tegen September en October.

De hoeveelheid van het reeds verkregen product kan nog niet worden opgegeven. Vermoedelijk zullen in dit jaar 1200 pikols geproduceerd worden.

Door den hoogen waterstand werden de lage gronden in het rijk van Gorontalo, nabij het meir van Limbotto en langs de Tapa-rivier gelegen, overstroomd, waardoor een aanzienlijk getal kakao-boomen is gestorven.

Omtrent den staat van zaken in die afdeeling gedurende de maand Julij wordt medegedeeld, dat de gezondheidstoestand gunstig was, en de eerste helft der maand zich even als de vorige maanden kenmerkte door veel regen. Dagelijks vielen hevige buijen. De stand der rivieren en van het meir van Limbotto was zeer gezwollen.

In de laatste helft der maand was het weder droeger, hetwelk de rijstkultuur zeer te stade kwam. Met het oogsten van dat gewas was men op vele plaatsen bezig; het grootste gedeelte van den aanplant was echter nog niet rijp.

In de laatste helft der maand werd veel maïs geplant.

De prijs der maïs was nog hoog, namelijk vier duiten per pond.

De rijst betaalde men met *f* 5 per pikol.

(Jav. Ct.)

OFFICIELE BERIGTEN.

IN NAAM DES KONINGS!

DE VICE-PRESIDENT VAN DEN RAAD, WAARNEMEND GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, willende overgaan tot de regeling van het in het reglement op het beheer en toezigt over de Ooster- en Wester waterleidingen (slokkan) en over die, genaamd Tjiballok, gelegen in de adsistent-residentie Buitenzorg en de residentie Batavia (staatsblad 1859 no. 81), onbeslist gelaten punt, betreffende de betaling van de kosten, verbonden aan het buitengewoon onderhoud van de genoemde waterleidingen;

lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Artt. 5 en 19 van het reglement op het beheer en toezigt over de Ooster- en Wester waterleidingen (slokkans) en over die, genaamd Tjiballok, gelegen in de adsistent-residentie Buitenzorg en de residentie Batavia (staatsblad 1859 no. 81), worden gewijzigd als volgt:

Art. 5. Het gewoon onderhoud van de bij art. een omschrevene waterleidingen en de herstellingen, welke die waterleidingen behoeven, berusten bij en geschieden door den staat; behoudens zijn regt van beschikking over den arbeid in heeren dienst van de opgezetenen der door dezelve bevoordeelde landen, in te vorderen op den voet van art. 31 van het reglement omtrent de particuliere landerijen (staatsblad 1826 no. 19), en onverminderd de bijdragen daartoe te vorderen van de betrokkene bevoordeelde landeigenaren, nader bij wijze van belasting te regelen.

Art. 19. Het onderhoud en de herstellingen en verbeteringen der bruggen over de waterleidingen, met uitzondering van die, welke in wegen liggen, die door den staat worden onderhouden, zoomede het onderhoud en de herstellingen en verbeteringen van de kleine bruggen of overgangen over de aftappingen, komen ten laste van de betrokkene landeigenaren en bevolking.

Voor zoo ver het algemeen belang dit vordert, is art. 8 ten deze van toepassing.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 26sten September 2861.

A. PRINS.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den architect, waarnemend eerstaanwezend ingenieur bij de burgerlijke openbare werken te Menado J. P. Trosée.